

PREDLOG

EVA: 2015-1611-0070

ZAKON O DEMOGRAFSKEM REZERVNEM SKLADU

I. UVOD

1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d. (v nadaljnjem besedilu: KAD), je nastala v letu 1996 na podlagi sprememb Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, in sicer z izločitvijo Kapitalskega sklada iz Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZPIZ). Kapitalski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d. (v nadaljnjem besedilu: Kapitalski sklad), je bil kot delniška družba in samostojna pravna oseba ustanovljen z namenom ustvarjanja dodatnih sredstev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, s čimer je Republika Slovenija kot edini ustanovitelj in delničar Kapitalskega sklada dejansko ustanovila svoj demografski sklad, katerega pravice, obveznosti in odgovornosti so bile določene s pokojninskim zakonom in zakonom o gospodarskih družbah.

Priprava takratnega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je sovpadala s pripravo in sprejemom drugih sistemskih zakonov, ki so pomembno posegali v sfero dotedanje družbene lastnine, zlasti stanovanjskega zakona, zakona o denacionalizaciji in zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, po katerem bi del sredstev, zbranih iz privatizacije in prodaje podjetij, namenili za materialno bazo pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Omenjeni zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij je določil, da se 10 odstotkov navadnih delnic družbenega kapitala oziroma 10 odstotkov kupnine (v primerih, ko se je podjetje v celoti prodalo) prenese na Kapitalski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja - pokojninski sklad. Na tej podlagi je bil Kapitalski sklad v letu 1997 solastnik v 537, v letu 1998 pa v 712 gospodarskih družbah. Kapitalski sklad je deleže v manjših družbah praviloma prodajal za gotovino, ali ga zamenjal za povečevanje deleža v večjih družbah. V letu 1997 je tako sklad za gotovino prodal 60 družb, v 53 družbah pa je šlo za menjavo zaradi povečanja koncentracije v večjih družbah (npr. Luka Koper, Mercator, Terme Čatež, Lek...). Na podlagi Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo in 85/09) Kapitalski sklad leta 1999 postane izvajalec dodatnega pokojninskega zavarovanja in upravljavec Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije (PPS). V letu 2000 se Kapitalski sklad preimenuje v KAD, ki nadaljuje prestrukturiranje osnovnega privatizacijskega portfelja in vzpostavi delovanje dveh novih vzajemnih pokojninskih skladov: Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja (v nadaljnjem besedilu: SODPZ) in Kapitalski vzajemni pokojninski sklad (v nadaljnjem besedilu: KVPS). V letu 2004 je KAD izbran za upravljavca Zaprtega vzajemnega pokojninskega sklada za javne uslužbenke (v nadaljnjem besedilu: ZVPSJU).

Na podlagi Zakona o preoblikovanju Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter o naložbeni politiki Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja in Slovenske odškodninske družbe (Uradni list RS, št. 79/10, 26/11 in

105/12 – ZSDH) se v 2011 iz KAD izčleni Modra zavarovalnica, d. d., na katero so se prenesli skladi PPS, KVPS in ZVPSJU.

Na podlagi Zakona o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, 25/14; v nadaljnjem besedilu: ZSDH-1) so kapitalske naložbe KAD kapitalske naložbe države, tako da zakon ureja tudi upravljanje kapitalskih naložb KAD in njegovo delovanje. KAD je skladno z ZSDH-1 samostojna pravna oseba, katere edini delničar je Republika Slovenija, s to kapitalsko naložbo pa se ne sme razpolagati. Njegovo premoženje se lahko uporabi le za namene, določene v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in se ne more uporabljati za razdelitev delničarjem. KAD skladno z ZSDH-1 upravlja svoje kapitalske naložbe samostojno in neodvisno v skladu s tem zakonom, vendar le, če v isti gospodarski družbi ni kapitalskih deležev Slovenskega državnega holdinga, d. d. (v nadaljnjem besedilu: SDH) in/ali Republike Slovenije. V slednjih primerih glasovalne pravice na skupščinah družb v imenu in za račun KAD izvršuje SDH in tudi vodi prodajne postopke v teh družbah.

Razpredelnica 1: Strateške, pomembne in portfeljske naložbe KAD, kot jih določa strategija

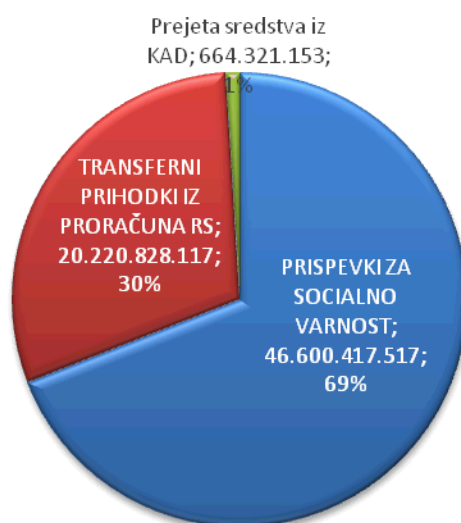
Vrsta	Naziv	Lastniški deleži na dan 28. 2. 2015 (v %)				Knjigovodska vrednost KAD
		RS	SDH	KAD	Skupaj	
STRATEŠKE	MODRA ZAVAROVALNICA, D. D.			100	100	178.076.000,00 €
	LUKA KOPER, D. D.	51	11,13	4,98	67,11	12.897.000,00 €
	LOTERIJA SLOVENIJE, D. D., LJUBLJANA		15	25	40	5.849.000,00 €
	TALUM, D. D.			4,42	4,42	4.470.000,00 €
	ELEKTRO MARIBOR SKUPINA, D. D.	79,5		1,61	81,11	3.945.000,00 €
	ELEKTRO GORENJSKA SKUPINA, D. D.	79,42	0,31	2,5	83,43	3.400.000,00 €
	ELEKTRO PRIMORSKA SKUPINA, D. D.	79,5		2	81,86	2.849.000,00 €
	ELEKTRO CELJE, D. D.	79,5		0,8	80,36	1.508.000,00 €
	ELEKTRO LJUBLJANA SKUPINA, D. D.	79,5	0,3	0,51	80,51	1.445.000,00 €
	SNEŽNIK, D. D.	70		3	73	153.000,00 €
SKUPNA KNJIGOVODSKA VREDNOST 10 STRATEŠKIH NALOŽB						214.592.000,00 €
POMEMBNE	KRKA, D. D.	0,01	16,2	10,65	26,86	141.923.000,00 €
	GORENJE, D. D.			16,37	16,37	62.315.000,00 €
	PETROL, D. D.		19,75	8,27	28,02	38.676.000,00 €
	PERUTNINA PTUJ, D. D.			9,92	9,96	8.761.000,00 €
	TERME OLIMIA, D. D.		4,01	24,79	28,81	6.177.000,00 €
	SAVA, D. D.	0,03	11,06	18,71	29,8	3.027.000,00 €
	GEOPLIN, D. O. O.	39,57	0,05	0,41	40,03	1.212.000,00 €
	POZAVAROVALNICA SAVA, D. D.		25	0,0049	25,0049	12.000,00 €
	SKUPNA KNJIGOVODSKA VREDNOST 8 POMEMBNIH NALOŽB					
PORTFELJSKE	TELEKOM SLOVENIJE, D. D.	62,54	4,25	5,59	72,38	42.491.000,00 €
	TERME ČATEŽ, D. D.			23,79	23,79	29.605.000,00 €
	HIT, D. D.		20	20,32	47,69	11.746.000,00 €
	UNIOR, D. D.		39,42	5,55	44,97	7.594.000,00 €
	GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE, D. O. O.			29,51	29,51	6.633.000,00 €
	KOMPAS MTS, D. D.			11,35	11,35	6.355.000,00 €
	UNION HOTELI, D. D.			18,75	18,75	6.127.000,00 €
	INTEREUROPA, D. D.		1,73	2,62	4,35	4.029.000,00 €
	CETIS, D. D.		7,47	7,8	15,27	2.159.000,00 €
	INTERTRADE ITA, D. D., LJUBLJANA		7,69	7,69	15,38	1.303.000,00 €
	PS ZA AVTO, D. O. O., LJUBLJANA		90	10	100	927.000,00 €
	TKI HRASTNIK, D. D.			7,32	7,32	775.000,00 €
	KDD, D. D., LJUBLJANA		9,62	4,81	14,43	490.000,00 €
	VELANA, D. D.			10	10	427.000,00 €
	POMURSKO MLEKARNE, D. D., M. SOBOTA		3,34	5,05	8,39	418.000,00 €
	CASINO PORTOROŽ, D. D., PORTOROŽ		9,46	15,07	24,53	262.000,00 €
	ELAN INVENTA, D. O. O.			19,88	19,88	169.000,00 €
	SM STROJKOPLAST, D. O. O.			10	10	152.000,00 €
	VGP KRANJ, D. D.	25		3,33	28,33	107.000,00 €
	HTG HOTELI, TURIZEM IN GOSTINSTVO, D. D.			9,63	9,63	33.000,00 €
	CASINO BLEED, D. D., BLEED		43	3,5	46,5	4.000,00 €
SKUPNA KNJIGOVODSKA VREDNOST 21 PORTFELJSKIH NALOŽB						121.806.000,00 €
SKUPNA KNJIGOVODSKA VREDNOST VSEH NALOŽB KAD PO STRATEGIJI						598.501.000,00 €

Na podlagi ZSDH-1 je Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) 13. 7. 2015 sprejel Odlok o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države (Uradni list RS, št. 53/2015; v nadaljnjem besedilu: strategija), ki med drugim kapitalске naložbe KAD razvrsti na strateške, pomembne in portfeljske. Skladno s strategijo ima KAD kapitalске naložbe v 10 strateških družbah, 8 pomembnih in 21 portfeljskih. Njegova najpomembnejša strateška naložba je Modra zavarovalnica, d. d., v kateri ima največji lastniški delež (100 %) in predstavlja tudi največjo knjigovodsko vrednost (178 mio EUR). To je tudi edina strateška naložba, s katero KAD samostojno upravlja. Z vsemi ostalimi strateškimi naložbami upravlja SDH, razen Taluma, d. d., v katerem pa ima KAD le 4,42 %. Največjo skupno vrednost predstavljajo pomembne naložbe KAD, med katerimi pa samostojno izvršuje le glasovalne pravice v družbah Gorenje, d. d. (16,37 %; 62 mio EUR), in Perutnina Ptuj, d. d. (9,92 %; 8,7 mio EUR – delež KAD se je po dokapitalizaciji znižal na slabih 5 %). Med 21 portfeljskimi naložbami bo KAD lahko samostojno vodil prodajni postopek v 9 družbah. Skladno z ZSDH-1 tako KAD neposredno izvršuje glasovalne pravice v 13 družbah (27 %) iz lastnega portfelja, ki predstavljajo dobro polovico njegove knjigovodske vrednosti (303 mio EUR). Ob tem je potrebno poudariti, da KAD s pomembnimi naložbami zaradi ohranjanja obstoječega deleža do 25 % + 1 delnico niti ne sme razpolagati (primer Gorenje, d. d., – 16,37 %, Perutnina Ptuj, d. d., – slabih 5 %).

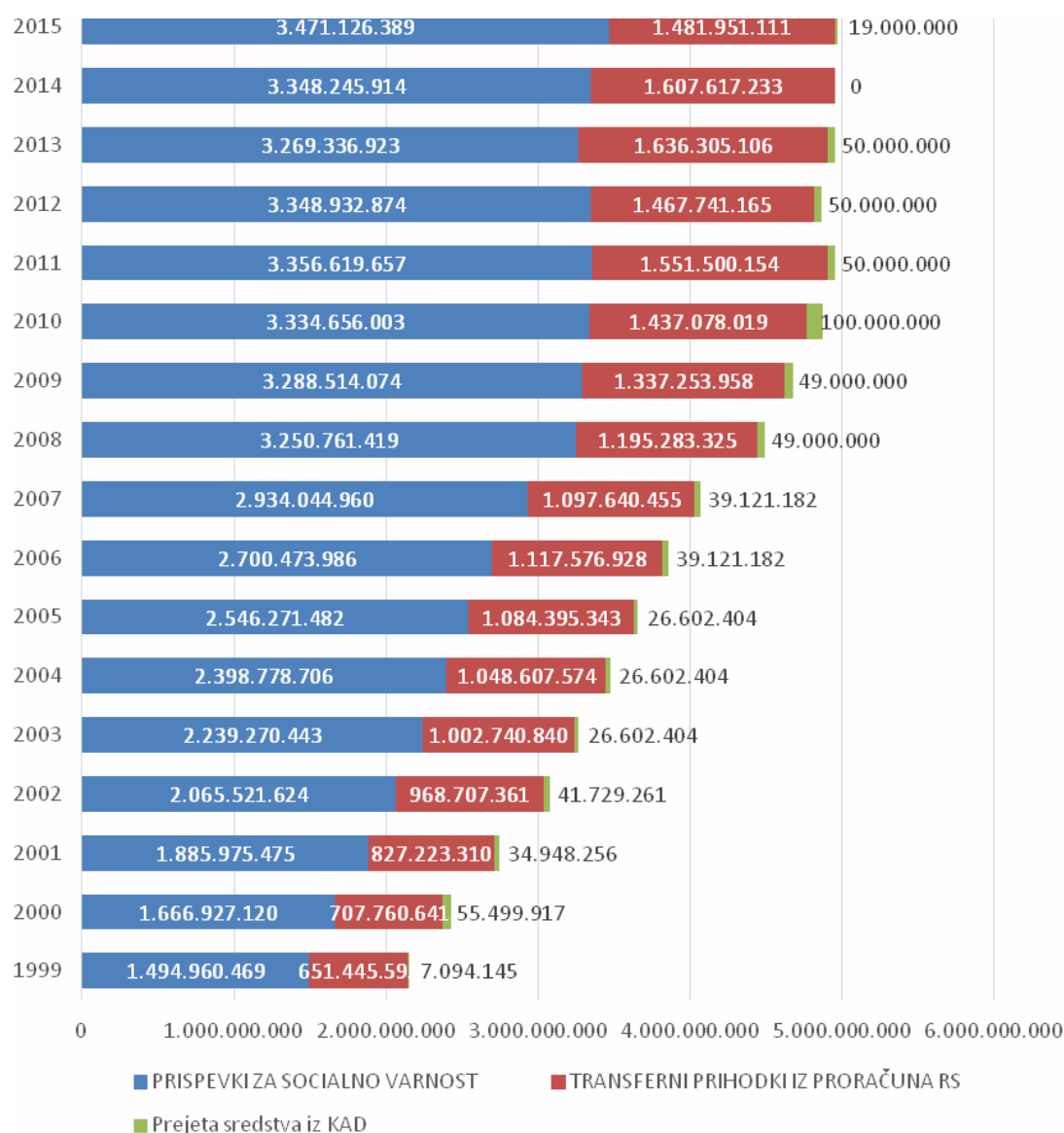
V obdobju od leta 1999 do leta 2015 so se vplačila v ZPIZ povečala iz 2.153 mio EUR na 4.972 mio EUR, v celotnem obdobju pa so znašali 67.485 mio EUR. Največ vplačil je bilo iz naslova prispevkov za socialno varnost (46.600 mio EUR oziroma 69,052 %) in transfernih prihodkov iz proračuna Republike Slovenije (22.220 mio EUR oziroma 29,963 %). KAD je v tem obdobju v blagajno ZPIZ skupaj nakazal 664 mio EUR oziroma 0,984 % vseh sredstev.

Osnova za nakazilo sredstev KAD v ZPIZ so donosi, ki so ustvarjeni iz upravljanja premoženja.

Deleži proračuna Republike Slovenije, KAD in prispevkov za socialno varnost v strukturi prihodkov ZPIZ v obdobju 1999-2015

Struktura prihodkov ZPIZ v obdobju 1999-2015

Prvi in drugi odstavek 79. člena ZSDH-1 določata preoblikovanje KAD v neodvisni avtonomni demografski rezervni sklad in opredelitev njegovega delovanja ter dodatne stalne vire financiranja s posebnim zakonom.

2 CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji zakona so doseči:

- postopno preoblikovanje KAD v pretežno portfeljskega vlagatelja;
- povečanje namenskega premoženja demografskega rezervnega sklada z namenom sofinanciranja obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja

- na podlagi medgeneracijske solidarnosti, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
- akumuliranje namenskega premoženja za daljše časovno obdobje v prihodnosti z namenom dviga javnega in nacionalnega varčevanja za prilagajanje demografskim gibanjem prebivalstva;
 - zmožnost hitrega prilagajanja in odzivanja na demografske spremembe v prihodnosti z zagotavljanjem vnaprej določenih dodatnih virov financiranja;
 - zagotovitev preglednega, varnega in donosnega upravljanja lastnega premoženja demografskega rezervnega sklada in dodatnih finančnih sredstev, ki mu jih s tem zakonom namenja Republika Slovenija;
 - neodvisno in avtonomno upravljanje lastnega premoženja demografskega rezervnega sklada;
 - ohranitev temeljnih namenov zakona, ki ureja Slovenski državni holding, kot so ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države, koncentrirano upravljanje kapitalskih naložb države, pregleden sistem upravljanja kapitalskih naložb države ter upravljanje kapitalskih naložb države skladno s slovenskimi in mednarodnimi smernicami dobre prakse upravljanja naložb v državni lasti in korporativnega upravljanja na splošno.

2.2 Načela

Zakon sledi predvsem:

- načelu skrbnosti vestnega in poštenega gospodarstvenika ter ravnanju izključno v interesu demografskega rezervnega sklada in Republike Slovenije;
- načelu skrbnosti in odgovornosti, ki temelji na jasno določenih pravicah, obveznostih in pristojnostih posameznih nosilcev funkcij, kar zagotavlja krepitev integritete in odgovornosti ter omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij;
- načelu neodvisnosti, ki zagotavlja neodvisno, samostojno in nepolitično delovanje;
- načelu preglednosti, kjer se zagotavlja pri procesu sprejemanja odločitev in pri zagotavljanju odgovornosti in sledljivosti morebitnih poskusov nejavnih vplivov na odločitve organov demografskega rezervnega sklada;
- načelu gospodarnosti, ki je temelj upravljanja naložb, pri katerem se mora ravnati gospodarno, učinkovito ter na način ki omogoča doseganje ciljev, opredeljenih v aktih upravljanja naložb, določenih s tem zakonom.
- načelom varnosti, razpršenosti, likvidnosti in donosnosti naložb, ki zagotavljajo akumulacijo virov za sofinanciranje obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve so:

- ohranitev temeljnih namenov zakona, ki ureja Slovenski državni holding, kot so ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države, koncentrirano upravljanje kapitalskih naložb države, pregleden sistem upravljanja kapitalskih naložb države ter upravljanje kapitalskih naložb države skladno s slovenskimi in mednarodnimi smernicami dobre prakse upravljanja naložb v državni lasti in korporativnega upravljanja na splošno;
- določitev aktov upravljanja in postopkov upravljanja lastnega premoženja demografskega rezervnega sklada;
- določitev pravnoorganizacijske oblike demografskega rezervnega sklada, njegovih organov ter njihovih pristojnosti;

- zagotovitev ukrepov za krepitev integritete in odgovornosti ter omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij pri upravljanju lastnega premoženja;
- določitev stalnih virov financiranja demografskega rezervnega sklada;
- zagotovitev uporaba premoženja demografskega rezervnega sklada le za namene, določene z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter za izvajanje delovanja sklada;
- zmanjšanje kapitalskih naložb sklada, ki so s strategijo upravljanja kapitalskih naložb države določene za pomembne ali strateške, s ciljem preoblikovanja sklada v pretežno portfeljskega vlagatelja in samostojnega upravljavca lastnega premoženja;
- zagotovitev neodplačnega prenosa kapitalske naložbe ZPIZ v Zavarovalnici Triglav, d. d., na demografski rezervni sklada in prepoved razpolaganja s to naložbo demografskega rezervnega sklada, s čimer se sledi referednumski volji iz leta 2007.

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog Zakona o demografskem rezervnem skladu nima neposrednih finančnih posledic za državni proračun v letih 2017, 2018 in 2019, saj so prva izplačila iz naslova dodatnih stalnih virov financiranja določena za leto 2020. Dodatni stalni viri v obliki 10 % dividend bi v primeru takojšnje uveljavitve predstavljali takojšen pritisk na znižanje prihodkov in povišanje odhodkov sprejetega državnega proračuna za leti 2017 in 2018. Zaradi strukturne prilagoditve javnih financ, ki jo mora Republika Slovenija v skladu z ustavno določbo in z zakonom o fiskalnem pravilu doseči v naslednjih letih, je nujno, da se prva nakazila uveljavijo naprej v letu 2020. Enako velja za sredstva iz premoženja, ki izhaja iz naložbe Republike Slovenije v Zavarovalnici Triglav, d. d.

Ne glede na to bo po uveljavitvi tega zakona in izpolnitvi določenih pogojev (imenovanje članov nadzornega sveta sklada) iz posebnega računa pri ministrstvu za finance, ki je oblikovan na podlagi tretjega odstavka 79. člena ZSDH-1, na demografski rezervni sklad nakazanih 37.040.095,78 eurov (stanje na dan 16. 6. 2017) kupnin od prodaj kapitalskih naložb Republike Slovenije iz let po uveljavitvi ZSDH-1. Glede na prehodne določbe je predvideno izplačilo navedenega zneska v letu 2018. V primeru prodaj dodatnih kapitalskih naložb Republike Slovenije se lahko znesek ustrezno poveča.

V letu 2020 in v naslednjih letih se glede na trenutne projekcije iz letnega načrta upravljanja iz dividend kapitalskih naložb v lasti Republike Slovenije, ki so v upravljanju SDH predvideva 12 milijonov eurov odhodkov proračuna Republike Slovenije v demografski rezervni sklad (po sprejemu in uveljavitvi Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o Slovenskem odškodninskem skladu pa postopoma še do 4 mio EUR). Poleg tega bodo dividende iz naslova kapitalske naložbe ZPIZ v Zavarovalnici Triglav, d. d., ki znaša okvirno 19 milijonov eurov, od leta 2018 pripadale demografskemu rezervnemu skladu. To bo nedospeli priliv v ZPIZ, kar posledično pomeni dodaten odliv iz proračuna Republike Slovenije v ZPIZ.

Od leta 2020 do leta 2040 na podlagi trenutnih dividendnih donosov Republike Slovenije in predvidenega prenosa naložb v lasti SDH na Republiko Slovenijo, dividend

za lastniški delež sklada in Republike Slovenije v Zavarovalnici Triglav, d. d., pomeni priliv v demografski rezervni sklad letno 50 milijonov eurov oziroma skupaj, 1.030 milijonov eurov v celotnem obdobju, če upoštevamo še do zdaj zbrane kupnine. V ta znesek ni vključen znesek 10 % od kupnin prihodnjih prodaj kapitalskih naložb v lasti Republike Slovenije, ki je odvisen od prodajnih postopkov, strategije upravljanja kapitalskih naložb države in zamenjave pomembnih ter strateških kapitalskih naložb sklada s portfeljskimi naložbami Republike Slovenije in SDH ali njihovega odplačnega pridobivanja.

Po letu 2040 se bodo iz demografskega rezervnega sklada v blagajno ZPIZ izplačevala sredstva, ki jih bo sklad akumuliral in povečeval na podlagi donosov. Po dobi akumulacije se vsako leto neposredno v ZPIZ iz demografskega sklada vplača 90 % prihodkov iz upravljanja. V primeru donosov v višini 3 %, 5 % in 8 % in ob upoštevanju izhodiščne vrednosti premoženja KAD v 2015, ki je znašala 931 milijonov eurov, bi kapital demografskega rezervnega sklada v letu 2040 znašal okvirno 3.700, 5.400 oziroma 9.900 milijonov eurov, povprečna letna vplačila v pokojninsko blagajno pa bi v obdobju 2040 do 2060 v teh primerih znašala okvirno 115, 272 oziroma 760 milijonov eurov.

Predlog zakona nima vpliva na druga javnofinančna sredstva.

4 NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje Zakona o demografskem rezervnem skladu ni potrebno zagotoviti dodatnih proračunskih sredstev v že sprejetem proračunu za leti 2017 in 2018.

5 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ne posega na področja, ki jih ureja pravo Evropske unije.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Demografski rezervni skladi so vrsta državnih premoženjskih skladov (ang. Sovereign Wealth Funds – SWF), ki so investicijski skladi v lasti države, ustanovljeni s strani države za vnaprejšnje zagotavljanje sredstev pokojninski blagajni v obdobju, ko bodo njeni odhodki večji od prihodkov.

Obstajata dve vrsti demografskih rezervnih skladov, in sicer rezervni sklad socialnega zavarovanja (Social Security Reserve Fund – SSRF), ki je v lasti institucije, ki upravlja javni pokojninski sklad in je popolnoma integriran v sistem pokojninskega zavarovanja, financira pa se pretežno iz presežkov prispevkov delavcev in delodajalcev nad trenutnim stanjem, ter neodvisni avtonomni rezervni sklad (Sovereign Pension Reserve Fund – SPRF), ki ga ustanovi neposredno vlada in je popolnoma ločen od sistema pokojninskih zavarovanj ter sodi v neposredno lastništvo države, njegov glavni finančni vir pa so fiskalni transferji od države ali drugi namenski viri. Iz tega vidika je bil Kapitalski sklad v okviru ZPIZ v preteklosti SSRF, njegov naslednik KAD pa dejansko že sedaj predstavlja SPRF oziroma neodvisen avtonomni rezervni sklad.

V okviru OECD obstajajo mednarodna priporočila in načela glede delovanja demografskih rezervnih skladov, ki predvidevajo pravno urejeno delovanje skladov v zakonskih aktih, statutu, notranjih aktih in pogodbah, ki določajo statusno-pravno obliko sklada, njegovo upravljavsko strukturo in temeljni namen. Priporočila se tudi vzpostavitev določenih notranjih in zunanjih mehanizmov upravljanja in nadzora nad naložbami z namenom zagotavljanja učinkovitega upravljanja teh skladov in zmanjšanja možnosti političnega vpliva. Posebna pozornost je namenjena tudi sistemu upravljanja s tveganji. Poleg navedenega se priporočila OECD osredotočajo predvsem na osnovno upravljanje in upravljanje naložb ter še zlasti na zaščito pred politično manipulacijo skladov oziroma na zagotovitev ustrezne neodvisnosti od potencialnega političnega vmešavanja in na drugi strani na odgovornost do splošne javnosti.

Javni pokojninski rezervni skladi v državah OECD (vir: Juan Yermo: 2008; OECD, Governance and Investment of Public Pension Reserve Funds in Selected OECD Countries)

Država	Izvirno ime sklada	Vrsta	Začetno leto	Znesek (mio \$)
ZDA	Social Security Trust Fund	SSRF	1940	2,048,112
Japonska	National reserve funds	SSRF	1959	1,217,551
Norveška	Government Pension Fund – Global	SPRF	1990	278,124
Južna Koreja	National Pension Fund	SSRF	1988	190,842
Švedska	National Pension Funds	SPRF	2000	117,468
Kanada	Canada Pension Plan reserve fund	SSRF	1962	86,392
Španija	Social Security Reserve Fund	SSRF	1997	44,875
Francija	Pension Reserve Fund (FRR)	SPRF	1999	39,14
Irska	National Pensions Reserve Fund	SPRF	2001	23,71
Avstralija	Future Fund	SPRF	2006	13,67
Portugalska	Financial Stabilisation Fund	SPRF	1989	8,33
Mehika	IMSS Reserve Fund	SSRF		7,39
Nova Zelandija	Superannuation Fund	SPRF	2001	6,66
Poljska	Demographic Reserve Fund	SPRF	2002	1,76
Danska	Social Security Fund	SSRF	1964	659

Skladno z načeli OECD je v sredini upravljavske strukture rezervnih demografskih skladov upravljavsko telo, ki ima glavno odgovornost za sredstva sklada in ki je odgovorno vsem upravičencem. Člani tega telesa morajo imeti jasne dolžnosti in poseben, merljiv mandat, posedovati pa morajo tudi ustrezna znanja in izkušnje za opravljanje svojih funkcij. Odgovorni organ je lahko ministrstvo, upravni odbor institucij socialne varnosti, ali upravni odbor, ki je postavljen posebej za upravljanje investicijskih skladov. Načela OECD zagovarjajo slednjo možnost, in sicer z vidika zaščite pred političnim vmešavanjem, še zlasti, če je ministrstvo kot odgovorni organ pristojno za socialno varnost državljanov. Načela OECD priporočajo, da mora imeti odgovorni organ ustrezen naložbeni odbor, ki svetuje pri investicijski strategiji, in usposobljenega predsednika uprave, ki vodi operativno upravljanje, vključno z upravljanjem naložb.

Rezervni demografski skladi morajo imeti tudi neodvisnega revizorja, aktuarja in skrbnika, ki skrbi za varnost naložb.

Pomembna skupna značilnost demografskih rezervnih skladov je, da se sredstva akumulirajo postopoma in da so v začetnem obdobju svojega delovanja namenjena zgolj akumuliranju sredstev, šele nato se začne obdobje črpanja sredstev za namene pokojninske blagajne. Naložbene politike posameznih demografskih skladov so različne glede na višino sredstev v upravljanju, dobo akumulacije in cilje oziroma obveznosti, ki jih posamezen sklad pokriva. Odvisne so od prilivov v sklad in od zahtevane donosnosti, ki je postavljena s strani odgovornega organa. Večina držav izvaja portfeljsko in korporativno upravljanje premoženja, pri čemer po obsegu sredstev v upravljanju prevladuje portfeljsko upravljanje sredstev.

Smernice OECD za upravljanje premoženja pokojninskih skladov (*OECD Guidelines on Pension Fund Asset Management, OECD Publications, 2006*) urejajo sledeče standarde in principe delovanja pokojninskih skladov, naložbeno politiko in omejitve:

- Ciljne pokojnine in načela preudarnosti
 - Ureditev upravljanja pokojninskih skladov mora sloneti na namenu oziroma cilju pokojninskega sklada, to je ciljnih pokojninah. Ureditev naj zajema tudi načela skrbnega in varnega poslovanja, torej načela varnosti, dobičkonosnosti in likvidnosti portfeljev, pri čemer naj se upoštevajo tudi načela upravljanja s tveganji kot sta diverzifikacija in usklajevanje sredstev z obveznostmi.
- Standard skrbne osebe
 - Za osebe odgovornega organa pokojninskega načrta ali sklada in drugih organov mora veljati standard skrbne osebe, s čimer se zagotovi, da vlaganje sredstev pokojninskega sklada poteka pazljivo, strokovno, previdno in skrbno. Če takim osebam primanjkuje strokovnega znanja za sprejemanje odločitev za izpolnitev njihove odgovornosti, bi morale zaprositi za zunanjo strokovno pomoč.
 - Osebe odgovornega organa pokojninskega načrta ali sklada in drugih organov imajo fiduciarno dolžnost do pokojninskega načrta ali sklada, njegovih članov ter upravičencev. Ta dolžnost zahteva, da delujejo v najboljšem interesu članov in upravičencev (pokojninskega) načrta glede vlaganj sredstev pokojninskega sklada ter izvajajo skrben nadzor procesa upravljanja.
 - Pravna določbe bi morale od odgovornega organa pokojninskega načrta ali sklada zahtevati, da le-ta vzpostavi strog proces upravljanja premoženja, predvsem z vzpostavitvijo ustreznih notranjih kontrol in postopkov za učinkovito izvajanje in spremljanje procesa upravljanja naložb.
- Naložbena politika
 - Odgovorni organ sklada mora v pisni obliki postaviti splošno naložbeno politiko ter jo aktivno spremljati.
 - Naložbena politika mora postaviti jasne naložbene cilje za pokojninski sklad, ki so konsistentni s ciljem pokojninskega sklada, torej z obveznostmi pokojninskega sklada ob tveganju, ki je sprejemljiv za pokojninski sklad, člane in upravičence pokojninskega načrta. Pristop za dosego teh ciljev mora zadostiti načelu standarda skrbne osebe, upošteva potrebo po primerni diverzifikaciji in upravljanja s tveganji, zapadlost obveznosti in likvidnostne potrebe pokojninskega sklada ter morebitne specifične pravne omejitve glede alokacije naložb.

- Naložbena politika mora najmanj definirati strategijo strateške alokacije sredstev za pokojninski sklad (dolgoročno kombinacijo naložbenih razredov), splošne cilje upravljanja oziroma kriterije uspešnosti pokojninskega sklada in načine spremljanja ciljev upravljanja.
 - Način spremljanja ciljev upravljanja mora zagotoviti tudi možnost spreminjanja alokacije in ciljev upravljanja v luči spremenjenih obveznosti ali tržnih razmer. Naložbena politika bi morala vključevati tudi pravila glede taktične alokacije sredstev, izbiranja naložb ter trgovanja z naložbami.
 - Vzpostavljen bi moral biti zdrav proces upravljanja s tveganji, ki meri in ustrezno obvladuje tveganja portfelja in, ki zagotavlja skladno in celovito upravljanje sredstev in obveznosti.
 - Naložbena politika za pokojninske načrte v katerih člani sprejemajo naložbene odločitve, bi morala zagotoviti primeren nabor naložbenih možnosti, vključno z osnovno možnostjo, ki so na voljo članom, ter mora zagotoviti, da imajo člani vse potrebne informacije za sprejemanje naložbenih odločitev. Še posebej je pomembno, da naložbena politika klasificira naložbene možnosti glede na naložbeno tveganje članov sklada.
 - Organi, ki so odgovorni za celotno izvajanje naložbene politike morajo biti opredeljeni skupaj z vsemi drugimi pomembnimi organi ali deležniki, ki bodo del procesa upravljanja naložb. Naložbena politika mora zlasti odgovoriti na vprašanje ali se bodo uporabljali notranji ali zunanji upravljavci premoženja, obseg njihovih nalog in pooblastil ter način izbire in spremljanja uspešnosti upravljavcev. V primeru zunanjega upravljanja je potrebna pogodba o upravljanju sredstev.
 - Vzpostavljeni morajo biti postopki in merila, po katerih upravni organ ali druga odgovorna oseba redno preverja učinkovitost naložbene politike in ugotovi, ali obstaja potreba po spremembi politike, njenih izvedbenih postopkov, strukturi odločanja, kakor tudi odgovornosti, povezane z načrtovanjem, izvajanjem in nadzorom naložbene politike.
- Naložbene omejitve
 - Zakonske določbe o naložbeni politiki lahko vsebujejo tudi najvišji obseg naložb po kategorijah, vendar morajo biti v skladu z načeli preudarnosti, skrbnosti, dobičkonosnosti in likvidnosti. Določbe lahko vključujejo seznam dovoljenih ali priporočljivih naložb. V tem okviru so lahko določene naložbe strogo omejene. Zakonske določbe naj ne bi predpisovale spodnjih nivojev naložb katerih koli kategorij naložb, razen izjemoma in začasno iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja.
 - Izogibati se je treba naložbenim limitom, ki zavirajo ustrezno diverzifikacijo ali ovirajo usklajevanje sredstev z obveznostmi oziroma ovirajo druge splošno sprejete tehnike upravljanj s tveganji. Usklajevanje značilnosti sredstev in obveznosti (kot so zapadlost, trajanje, valuta ipd.) je zelo koristna in se ne sme ovirati.
 - Če zakonske določbe vzpostavijo maksimalne naložbene limite (zgornje meje) po kategorijah naložb, mora biti vzpostavljen postopek za odpravo kršitev v določenih rokih.
 - Vlaganje sredstev pokojninskega sklada v s strani upravljavca izdane vrednostne papirje mora biti prepovedano ali omejeno, razen če obstajajo ustrezni zaščitni ukrepi. Naložbe v premoženje sponzorja pokojninskega načrta, v povezane osebe sklada ali družbe, ki upravlja sklad je prepovedano ali strogo omejeno (na primer do 5% sredstev pokojninskega sklada). Kadar sponzor pokojninskega načrta, subjekt pokojninskega sklada ali družba, ki upravlja pokojninski sklad pripadajo skupini, naložbe v subjekte iz te skupine ne smejo

presegati določenega odstotka, ki je lahko malo višji kot za posamezen subjekt (na primer 10 odstotkov sredstev pokojninskega sklada).

- Naložbe v sredstva posameznega izdajatelja ali skupine povezanih izdajateljev ne smejo izpostavljati pokojninskega sklada pretiranem tveganju koncentracije.
 - Naložbe pokojninskega sklada v tujini ne bi smele biti prepovedane, vendar bi morale upoštevati valutno uskladitev obveznosti in sredstev pokojninskega sklada.
 - Zakonske določbe morajo obravnavati uporabo izvedenih finančnih instrumentov upoštevaje oboje, njihovo uporabnost in tveganje v primeru neprimerne uporabe. Uporaba izvedenih finančnih instrumentov, ki vključuje možnost neomejene obveze bi morala biti strogo omejena ali pa prepovedana,
 - Vse zakonske določbe, ki vzpostavljajo kvantitativne naložbene limite je potrebno redno ocenjevati, da bi ugotovili ali po nepotrebem ovirajo možnosti upravljavcev premoženja pokojninskih skladov pri optimalnem izvajanju naložbene strategije in jih, po potrebi, v nujnem obsegu spremeniti.
- Vrednotenje sredstev pokojninskih skladov
 - Zakonsko naj se tudi določijo primerne, pregledne ter razkrite metode za vrednotenje premoženja pokojninskega sklada.
 - Kjer nacionalna pravila ne zahtevajo vrednotenja po tržnih vrednosti ali po metodi poštene vrednosti, je priporočljivo, da so ob vrednotenjih razkriti tudi rezultati oziroma vrednotenja po tržni vrednosti ali metodi poštene vrednosti.
 - Zakonske določbe bi morale zahtevati, da se premoženje pokojninskih skladov vrednoti za namene računovodenja, poročanja, aktuarstva in financiranja. Idealno bi bilo, če bi bile metode vrednotenja za te namene usklajene, če pa niso, je potrebno zagotoviti preglednost razlik in uporabljenih metod. V primernih okoliščinah lahko pravila dovoljujejo metode vrednotenja, ki zmanjšujejo kratkoročno volatilitnost vrednosti sredstev za aktuarske namene in namene financiranja.
 - Lahko so potrebne posebne metode vrednotenja za vrednotenje vrednostnih papirjev na manj likvidnih trgih in sredstev kot so nepremičnine. Zakonske določbe lahko določijo posebne metode za vrednotenje takšnih sredstev, ki morajo, kolikor je mogoče, upoštevati tveganje za nelikvidnost.
 - Metoda za vrednotenje premoženja pokojninskega sklada mora biti pregledna in razumljiva za odgovorni organ sklada in vse, ki so vpleteni v proces upravljanja premoženja sklada ter tudi za člane in upravičence pokojninskega sklada.

Načela OECD glede upravljanja pokojninskih skladov (OECD Guidelines for Pension Fund Governance) so sledeča:

- Načelo zakonitosti

Državni premoženjski sklad mora imeti podlago v zakonu. Pravni okvir naj služi skladu pri doseganju njegovih ciljev, vzpostavitev takšnega pravnega okvirja pa naj upošteva trenutne družbene okoliščine ter spremembe v bodoče.

- Načelo neodvisnosti

Delovanje sklada mora biti neodvisno od političnih interesov. Njegovi organi morajo delovati neodvisno ter samostojno.

- Načelo dobrega upravljanja in načelo strokovnosti

Sklad mora imeti organe upravljanja z ustreznimi pooblastili za njegovo upravljanje. Organi upravljanja ter nadzora morajo ravnati v najboljšem interesu sklada. Imeti morajo ustrezno mero pooblastil in pristojnosti za izvajanje svojih funkcij, svoje naloge morajo izvajati strokovno ter v skladu z načeli in cilji sklada.

- Načelo transparentnosti

Načela, cilji, postopki ter dogovori glede financiranja sklada, odlivov premoženja ter porabe sredstev iz sklada morajo biti javno razkriti, prav tako morajo biti javno razkriti vsi viri financiranja sklada. Organi upravljanja o delovanju sklada redno obveščajo nadzorne organe, prav tako naj bo poslovanje sklada enkrat letno predmet revizije.

- Določen namen

Sklad mora imeti jasno določen namen, ki ga mora zasledovati z upravljanjem, upoštevajoč socialne ter družbene značilnosti, ki so botrovale vzpostavitvi sklada. Namen sklada mora biti jasno določen v zakonih, statutu, pogodbah in drugih relevantnih dokumentih.

Francija je vzpostavila neodvisen avtonomni rezervni sklad na podlagi Zakona o rezervnem skladu za upokojene v letu 2001 (Fonds de Reserve pour les Retraites). Poslanstvo francoskega Rezervnega pokojninskega sklada (v nadaljnjem besedilu: FRR) je zagotavljati sredstva državni Agenciji za pokrivanje primanjkljaja iz naslova socialnega in zdravstvenega varstva - CADES (Caisse d'amortissement de la Dette Sociale) v višini 2,1 milijarde EUR letno, v obdobju od 2011 do 2024, in enkratno vplačilo v pokojninsko blagajno (CNAV - Caisse nationale d'assurance vieillesse) v ocenjenem znesku 5,5 milijard EUR v letu 2020. Višina obveznosti je vnaprej določena z zakonom na letnem nivoju, izvedbo pa se uredi z medsebojno pogodbo. Vplačilo se izvede letno, do 31. oktobra, za tekoče koledarsko leto.

Organa upravljanja francoskega rezervnega sklada FRR sta nadzorni svet in uprava. Nadzorni svet ima 18 članov, med katerimi so predstavniki zakonodajnega telesa (2), resornih ministrstev (finance - 1, gospodarstvo - 1, delo in socialne zadeve - 2), sindikatov (5) in delodajalskih organizacij (5) ter neodvisni strokovnjaki s področja delovanja sklada (2). Med pristojnost nadzornega sveta sodijo nadzor nad delovanjem uprave in poslovanja FRR, sprejem finančnih izkazov in letnega poročila FRR, imenovanje neodvisnega revizorja in potrjevanje smernic za naložbeno politiko FRR v skladu z načeli varnosti in razpršenosti ob upoštevanju poslanstva in poslovnih ciljev sklada. Uprava ima tri člane s pristojnostmi upravljanja premoženja v skladu s cilji in naložbeno politiko FRR, četrletnega poročanja nadzornemu svetu, izbiranje upravljavcev delnih portfeljev premoženja sklada, priprave in izvajanja poslovnega načrta FRR, določanja poslovnih procesov in sprejemanja notranjih aktov ter sestavljanja finančnih izkazov FRR.

FRR ima Odbor za tveganja, ki ga vodi član uprave, člani pa so iz Oddelka za spremljanje uspešnosti in finančnih tveganj in vodja operativnih tveganj. V FRR spremljajo finančna in operativna tveganja. Med finančna tveganja uvrščajo: tveganje upravljanja sredstev in obveznosti, tržna tveganja portfelja, delniško tveganje, tveganje obrestne mere, kreditno tveganje, tveganje nasprotne stranke, tveganje izdajateljev, valutno tveganje, tveganje uspešnosti upravljanja premoženja, finančno pogodbena tveganja in likvidnostno tveganje.

FRR deluje pod nadzorom francoskega računskega sodišča (Cour des Comptes), Generalnega inšpektorata za socialne zadeve in Generalnega finančnega inšpektorata.

Viri financiranja FRR so presežek pokojninskih skladov, 2 % socialnega davka na nepremičnine in naložbe, odprodaje državnega premoženja in neposredni prilivi iz državnega proračuna. Doba akumulacije sredstev v upravljanju FRR je 17 let, in sicer od leta 2003 do leta 2020, s ciljem, da doseže 150 milijard EUR do 2020, ko se začnejo prva izplačila. Cilj sklada FRR je zagotavljati sredstva državni Agenciji za pokrivanje primanjkljaja iz naslova socialnega in zdravstvenega varstva - CADES v višini 2,1 milijarde EUR letno, v obdobju od 2011 do 2024, in enkratno vplačilo v pokojninsko blagajno (CNAV) v ocenjenem znesku 5,5 milijard EUR v 2020.

Portfelj FRR sestavljajo lastniške naložbe (33 %), podjetniške obveznice (27 %), francoske državne obveznice (32 %), nepremičnine (1 %) ter denar in ostalo (7 %). FRR ne sme imeti v portfelju več kot 5 % finančnih instrumentov enega izdajatelja, razen pod izrecnimi pogoji zakona (npr. če je izdajatelj ali garant ena izmed članic OECD). Med vrednostnimi papirji je imel FRR v letu 2014 naložbe v več kot 2.800 svetovnih izdajateljih, in sicer le v enem primeru več kot 1 % (4IMPRINT GROUP – ameriška družba neposrednega trženja promocijskih izdelkov; 1,06 %).

Norveška ima demografski sklad – The Government Pension Fund Global (GPF), katerega namen je reinvestiranje dohodkov od nafte v globalna podjetja ter tako zagotoviti prihodke od naložb tudi v prihodnosti, ko bodo zaloge nafte pošle, hkrati pa bo potreba po financiranju pokojnin in drugih socialnih transferjev zaradi staranja prebivalstva povečana. Namen je tako kriti proračunski primanjkljaj, ki ni povezan z nafto. Sam sklad je integriran v norveški proračun, z njim pa želijo zagotoviti, da bo dohodek od nafte koristil vsem generacijam, tudi prihodnjim. Viri financiranja so vladni (proračunski) prihodki od nafte, ki se prenašajo v sklad GPF.

Upravljanje premoženja je ministrstvo za finance podelilo Norveški centralni banki – Norges bank, ki je za ta namen ustanovila Norges Bank Investment Management (NBIM). NBIM operativno upravlja sklad GPF. Ministrstvo za finance določa pasivne kriterijske indekse, od katerih upravljavec ne sme bistveno odstopati. Strateška alokacija sklada predstavlja 60 % lastniških naložb in 40 % naložb s fiksnim donosom, med katere štejejo tudi nepremičnine. Sam limit za nepremičnine je postavljen pri 5%. V lastniški kriterijski indeks so vključeni vsi razvijajoči trgi. Geografska razpršitev sklada GPF za državne obveznice temelji na BDP uteženem kriterijskem indeksu. Pri samem investiranju upoštevajo tudi etična priporočila in tako ne investirajo v podjetja, ki so v določenih industrijah, na primer orožarska ali podjetja, za katere menijo da imajo negativen vpliv na okolje ali pravice delavcev. Ker je sklad je integriran v norveški proračun fiskalna politika regulira odlive iz sklada. Ta ocenjuje realno obrestno mero pri 4 odstotkih letno v daljšem obdobju. Konec septembra 2013 je imel sklad za 581 milijard EUR naložb.

Odgovoren organ upravljanja norveškega sklada sta parlament in Ministrstvo za finance, medtem ko je operativno upravljanje sklada dodeljeno Norveški centralni banki. Morebitne spremembe investicijske politike so pred implementacijo najprej predstavljene parlamentu. Ministrstvo poroča parlamentu o pomembnih zadevah v ločenem letnem poročilu, centralna banka pa poroča v kvartalnih in letnih poročilih, enkrat letno razkrije vse naložbe sklada.

Irska je v letu 2001 na podlagi zakona (National Pension Reserve Fund) oblikovala Nacionalni pokojninski rezervni sklad (The National Pensions Reserve Fund; v naddaljnem besedilu - NPRF), katerega namen je bil pokrivanje primanjkljaja v sistemu socialne varnosti, uporaba njegovih sredstev pa bi bila možna šele od leta 2025 naprej. Do tega leta bi morala irska vlada v sklad vplačevati 1 % BDP letno.

V letu 2007 je vrednost sredstev NPRF znašala 21,15 milijarde EUR. Zaradi finančne krize je imel sklad v letu 2008 izgubo v višini -30,4 %, njegova sredstva pa so znašala 16,1 milijarde EUR. V letu 2009 je bil spremenjen zakon, ki je pooblastil ministra za finance, da lahko z namenom dolgoročne vzdržnosti irskega bančnega sistema uporabi sredstva NPRF za dokapitalizacijo bank. NPRF je tako za dokapitalizacijo bank (Bank of Ireland in Allied Irish Banks - AIB) namenil 7 milijard EUR. Ob koncu leta 2009 je vrednost sredstev NPRF znašala 22,3 milijarde EUR.

V letu 2010 je irska vlada napovedala, da bo NPRF zagotovil 10 milijard EUR od državnega prispevka v višini 17,5 milijarde EUR k programu EU in Mednarodnega denarnega sklada za 85 milijard EUR finančne podpore za Irsko. V letu 2011 je bil ta znesek vplačan v Bank of Ireland in AIB. NPRF je na podlagi diskrecije ministra za finance za dokapitalizacije bank namenil skupaj 20,7 milijard EUR (v Bank of Ireland 4,7 milijarde EUR in v AIB 16,0 milijarde EUR).

Leta 2013 je irska vlada vložila zakonski predlog, ki je oblikoval irski Strateški investicijski sklad (v nadaljnjem besedilu: ISIF), ki je bil ustanovljen 22. decembra 2014 z zakonskimi pooblastili, da vlaga na podlagi tržnih zakonitosti na način, ki bi bil namenjen podpori gospodarske dejavnosti in zaposlovanja na Irskem. Premoženje NPRF je postalo premoženje ISIF (razen sredstva, ki so tujega prava in ostajajo sredstva NPRF do njihovega prenosa). Po zaključku prenosa sredstev na ISIF se bo NPRF ukinil.

6 PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic:

Predlog zakona na tem področju nima posledic.

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona na tem področju nima posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona na tem področju nima posledic.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike:

Predlog zakona na tem področju nima posledic.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo:

Zakon bo izboljšal gospodarnost upravljanja z lastnim premoženjem demografskega rezervnega sklada (doseganje čim večje donosnosti iz naslova upravljanja lastnega premoženja ter maksimiranje javnega dobrega).

6.4 Presoja posledic na socialnem področju:

Zakon bo dolgoročno prispeval k sofinanciranju obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, s strani demografskega rezervnega sklada, z upravljanjem lastnega premoženja, premoženja skladov in dodatnih finančnih sredstev, ki mu jih v ta namen s tem zakonom namenja Republika Slovenija.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona na tem področju nima posledic.

6.6 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona na tem področju nima posledic

ZAKON

O DEMOGRAFSKEM REZERVNEM SKLADU

1. poglavje SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina in cilji zakona)

(1) Ta zakon na podlagi prvega in drugega odstavka 79. člena Zakona o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14; v nadaljnjem besedilu: ZSDH-1) in v skladu s 427. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD in 102/15; v nadaljnjem besedilu ZPIZ-2) ureja preoblikovanje Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d. (v nadaljnjem besedilu: KAD) v neodvisni avtonomni demografski rezervni sklad, njegovo delovanje in dodatne stalne vire financiranja.

(2) Cilji tega zakona so doseči:

- postopno preoblikovanje KAD v pretežno portfeljskega vlagatelja;
- povečanje namenskega premoženja demografskega rezervnega sklada z namenom sofinanciranja obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti (v nadaljnjem besedilu: obvezno zavarovanje), kot ga opredeljuje zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
- akumuliranje namenskega premoženja za daljše časovno obdobje v prihodnosti z namenom dviga javnega in nacionalnega varčevanja za prilagajanje demografskim gibanjem prebivalstva;
- zmožnost hitrega prilagajanja in odzivanja na demografske spremembe v prihodnosti z zagotavljanjem vnaprej določenih dodatnih virov financiranja;
- zagotovitev preglednega, varnega in donosnega upravljanja lastnega premoženja demografskega rezervnega sklada in dodatnih finančnih sredstev, ki mu jih s tem zakonom namenja Republika Slovenija;
- neodvisno in avtonomno upravljanje lastnega premoženja demografskega rezervnega sklada;
- ohranitev temeljnih namenov zakona, ki ureja Slovenski državni holding, kot so ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države, koncentrirano upravljanje kapitalskih naložb države, pregleden sistem upravljanja kapitalskih naložb države ter upravljanje kapitalskih naložb države skladno s slovenskimi in mednarodnimi smernicami dobre prakse upravljanja naložb v državni lasti in korporativnega upravljanja na splošno.

(3) Pri uresničevanju ciljev tega zakona demografski rezervni sklad posluje pod enakimi pogoji kakor druge gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki ali samostojne podjetnice posameznice (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik posameznik) in zasebniki ali zasebnice (v nadaljnjem besedilu: zasebnik) na upoštevnem trgu, pri čemer ne sme izkoriščati svojega položaja, ki bi lahko povzročil omejevanje konkurence ali omejeval druge gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike in zasebnike na trgu.

(4) Določbe tega zakona se ne uporabljajo pri upravljanju Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in Sklada premostitvenega zavarovanja poklicnih in vrhunskih športnikov, če ta zakon ne določa drugače.

2. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Demografski rezervni sklad je Kapitalska družba, demografski rezervni sklad, d. d. (v nadaljnjem besedilu: sklad)
2. SDH je Slovenski državni holding, d. d.
3. Lastno premoženje sklada so strateške in pomembne kapitalske naložbe, portfeljske kapitalske naložbe, finančne naložbe in naložbene nepremičnine.
4. Kapitalske naložbe v skladu s tem zakonom so lastniški vrednostni papirji po zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov, ali poslovni deleži ali drugi lastniški deleži v posameznih gospodarskih družbah s sedežem v Republiki Sloveniji skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.
5. Kapitalske naložbe države so kapitalske naložbe, v katerih so delničarji oziroma družbeniki SDH ali Republika Slovenija in sklad.
6. Kapitalske naložbe sklada so kapitalske naložbe, v katerih je delničar ali družbenik sklad in ne SDH ali Republika Slovenija.
7. Strateške in pomembne kapitalske naložbe države so kapitalske naložbe države, ki so s strategijo upravljanja iz zakona, ki ureja Slovenski državni holding, opredeljene kot strateške in pomembne naložbe.
8. Portfeljske kapitalske naložbe države so kapitalske naložbe države, ki so s strategijo upravljanja iz zakona, ki ureja Slovenski državni holding, opredeljene kot portfeljske.
9. Strateške in pomembne kapitalske naložbe sklada so kapitalske naložbe sklada, ki so s strategijo upravljanja iz zakona, ki ureja Slovenski državni holding, opredeljene kot strateške in pomembne naložbe.
10. Portfeljske kapitalske naložbe sklada so kapitalske naložbe sklada, ki so s strategijo upravljanja iz zakona, ki ureja Slovenski državni holding, opredeljene kot portfeljske, ter tuje kapitalske naložbe.
11. Finančne naložbe sklada so finančne naložbe, ki niso kapitalske naložbe.
12. Dodatni stalni viri financiranja so finančna sredstva, ki jih Republika Slovenija s tem zakonom namenja skladu.
13. Pridobivanje lastnega premoženja je odplačna ali neodplačna pridobitev premoženja v last sklada.
14. Razpolaganje z lastnim premoženjem je prodaja, zamenjava ali vsak drug pravni posel, na podlagi katerega se lastno premoženje sklada po tem zakonu prenese na drugo pravno ali fizično osebo.

2. poglavje NAČELA

3. člen (načelo neodvisnosti)

(1) Sklad in njegovi organi pri upravljanju lastnega premoženja sklada in izvajanju naložbene politike sklada oziroma podsklada kapitalskih in finančnih naložb sklada (v nadaljnjem besedilu: podsklad) niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb, pri izpolnjevanju nalog skladno s tem zakonom pa morajo delovati neodvisno in samostojno. Izjema so določbe tega zakona o obveznem upoštevanju ciljev, določenih v aktih upravljanja.

(2) Prejšnji odstavek ne prepoveduje komuniciranja med skladom, državnimi organi in drugimi osebami javnega prava. Morebitno komuniciranje med skladom ter državnimi organi in drugimi osebami javnega prava mora biti sledljivo. Način zagotavljanja sledljivosti se določi z notranjimi akti sklada. Komuniciranje z državnimi

organom ali drugo osebo javnega prava nima narave obveznega navodila in ne zavezuje organov sklada, ki so kljub morebitnim izraženim stališčem državnih organov in drugih oseb javnega prava polno odgovorni za svoje odločitve po tem zakonu in po zakonih, ki se uporabljajo za sklad po tem zakonu.

4. člen (načelo skrbnosti in odgovornosti)

(1) Člani organov sklada morajo pri upravljanju lastnega premoženja sklada ravnati s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika. Ravnati morajo izključno v interesu sklada in sofinanciranja obveznega zavarovanja. Nenehno si morajo prizadevati za izboljšanje upravljanja lastnega premoženja sklada ter biti zgled odgovornega in skrbnega upravljavca tudi za druge delničarje in družbenike. Pri svojem delovanju mora sklad upoštevati slovenska in mednarodna priporočila ter dobro prakso upravljanja.

(2) Člani organov in druge odgovorne osebe sklada morajo pri upravljanju lastnega premoženja in opravljanju svojih nalog ravnati odgovorno, kar mora sklad zagotoviti z oblikovanjem, dokumentiranjem in nadziranjem:

- upravljanja in delovanja sklada po veljavnih predpisih ter skladno z akti upravljanja;
- jasno določenih pravic, obveznosti in pristojnosti posameznih članov in nosilcev funkcij pri upravljanju v notranjih aktih sklada;
- vzpostavitev in delovanja notranjih politik ter organizacijske strukture sklada, ki omogoča in zagotavlja učinkovit sistem nadzora in upravljanja lastnega premoženja;
- primernosti in učinkovitosti sistema notranjega nadzora in notranjega sistema upravljanja tveganj;
- uresničevanja določb tega zakona in drugih predpisov, ki urejajo integriteto in preprečevanje korupcije ter prepoved zlorabe cenovno občutljivih informacij;
- učinkovitosti sistemov notranjega obveščanja in poročanja ter razmerij do pristojnih organov;
- politike ocenjevanja delovanja in primernosti imenovanih članov organov sklada;
- zapisniškega dokumentiranja sej uprave sklada in nadzornega sveta sklada ter obstoja prepisov zvočnega zapisa njihovih sej ter druge pomembnejše dokumentacije, na podlagi katere se lahko oceni uspešnost delovanja ali skrbnost in odgovornost delovanja članov organov in drugih odgovornih oseb sklada.

5. člen (načelo preglednosti)

Pri upravljanju lastnega premoženja je treba upoštevati sprejete akte o upravljanju ter predpisane postopke in merila pri sprejemanju odločitev v zvezi z upravljanjem. Preglednost se zagotavlja z evidentiranjem sprejemanja odločitev ter z zagotavljanjem odgovornosti in sledljivosti morebitnih poskusov nejavnih vplivov na odločitve organov sklada.

6. člen (načelo gospodarnosti)

(1) Pri upravljanju lastnega premoženja mora sklad ravnati kot dober gospodar, učinkovito in tako, da se omogoča uresničitev ciljev, ki so opredeljeni v aktih upravljanja, določenih s tem zakonom.

(2) Sklad vzpostavi sistem obvladovanja tveganj, ki obsega njihovo ugotavljanje in spremljanje v povezavi z uresničevanjem posameznih ciljev glede na vrsto tveganj in njihov pomen, tveganja ustrezno ovrednoti in zagotovi njihovo ustrezno obvladovanje. Ugotovitve iz prejšnjega stavka sklad upošteva pri tekočem poslovanju in pri pripravi predlogov aktov upravljanja.

7. člen

(načela varnosti, razpršenosti, likvidnosti in donosnosti)

Upravljanje z lastnim premoženjem sklada mora temeljiti na načelih varnosti, razpršenosti, likvidnosti in donosnosti naložb, tako da:

- se sredstva nalagajo v izključno korist sofinanciranja obveznega zavarovanja;
- so naložbe, glede na opredeljeno naložbeno politiko, razpršene skladno z določili tega zakona;
- se preudarno omejuje pretirano izpostavljenost celotnih naložb do posameznega izdajatelja in posamezne skupine izdajateljev;
- se z vrstami in strukturo naložb, ob upoštevanju likvidnosti, zagotavlja ustrezno razmerje med donosnostjo in varnostjo;
- se posamezne naložbe presojuje glede na doprinos k varnosti v dobro razpršenem premoženju, in ne samostojno;
- so sredstva v upravljanju po vrstah in strukturi skladna z dospelostmi pričakovanih bodočih obveznosti;
- se pri razporeditvi sredstev s pomočjo metod obvladovanja tveganja oceni in pretehta vpliv novih naložb na celotno premoženje sklada, predvsem z vidika razmerja med donosnostjo in varnostjo.

3. poglavje

UPRAVLJANJE LASTNEGA PREMOŽENJA SKLADA

8. člen

(upravljanje strateških in pomembnih kapitalskih naložb)

(1) Upravljanje strateških in pomembnih kapitalskih naložb države se izvaja skladno z zakonom, ki ureja Slovenski državni holding, razen, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Pri upravljanju strateških in pomembnih naložb sklada sklad upošteva določbe zakona, ki ureja Slovenski državni holding, o minimalnih deležih v posameznih vrstah naložb, če ta zakon ne določa drugače.

(3) Kapitalski deleži sklada v strateških in pomembnih kapitalskih naložbah države, v katerih njegov delež ne znižuje skupnega deleža kapitalskih naložb države pod minimalen delež za strateške in pomembne naložbe, kot ga predpisuje zakon, ki ureja Slovenski državni holding, so portfeljske kapitalске naložbe sklada, s katerimi lahko sklad ne glede na določbe zakona, ki ureja Slovenski državni holding, prosto razpolaga.

9. člen

(upravljanje portfeljskih kapitalskih naložb)

(1) Upravljanje portfeljskih kapitalskih naložb države se izvaja skladno z zakonom, ki ureja Slovenski državni holding.

(2) Upravljanje portfeljskih kapitalskih naložb sklada se izvaja skladno s tem zakonom.

10. člen
(upravljanje s finančnimi naložbami)

Upravljanje s finančnimi naložbami se izvaja skladno s tem zakonom.

11. člen
(uporaba dodatnih stalnih virov financiranja)

Dodatni stalni viri financiranja se uporabijo izključno za vplačilo v podsklad.

12. člen
(organiziranost upravljanja lastnega premoženja sklada)

(1) Lastno premoženje sklada je z namenom zagotavljanja preglednosti in nadzora poslovanja razdeljeno na:

- podsklad,
- nepremičninsko družbo sklada.

(2) Sklad je edini lastnik podsklada.

(3) Podsklad ni pravna oseba.

(4) Sklad za obveznosti podsklada jamči z vsem svojim premoženjem.

(5) Podsklad predstavlja premoženje, ki je ločeno od premoženja sklada in od drugega premoženja v upravljanju sklada. Sklad za podsklad odpre transakcijski račun podsklada, preko katerega sprejema vplačila in opravlja izplačila iz naslova celotnega poslovanja podsklada in vodi denarna sredstva podsklada.

(6) Poleg premoženja iz prvega odstavka tega člena ima sklad lahko tudi osnovno premoženje v svojem imenu in za svoj račun, namenjeno zagotavljanju rednega poslovanja sklada, upravljanja podsklada, Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in Sklada premostitvenega zavarovanja poklicnih in vrhunskih športnikov.

13. člen
(ciljno razmerje velikosti sredstev)

Ciljno razmerje velikosti sredstev podsklada in nepremičninske družbe sklada znaša:

- kapitalске naložbe podsklada 30 %,
- finančne naložbe podsklada 50 % in
- nepremičninska družba sklada 20 %.

14. člen
(upravljanje premoženja podsklada)

(1) Upravljanje premoženja podsklada obsega:

- sklepanje pravnih poslov, katerih predmet je premoženje podsklada;
- razpolaganje s premoženjem podsklada zaradi izpolnitve obveznosti iz poslov, sklenjenih pri upravljanju premoženja podsklada;
- sprejemanje izpolnitev obveznosti druge pogodbene stranke na podlagi poslov, sklenjenih pri upravljanju premoženja podsklada;
- uresničevanje pravic iz vrednostnih papirjev podsklada oziroma drugih naložb podsklada in
- upravljanje tveganj podsklada.

(2) Sklad upravlja premoženje podsklada v svojem imenu in za račun podsklada.

(3) Sklad je upravičen za račun podsklada razpolagati s premoženjem podsklada in uresničevati pravice iz vrednostnih papirjev oziroma drugih naložb podsklada v skladu z določbami tega zakona, zakona, ki ureja Slovenski državni holding, in akti upravljanja.

15. člen (upravljanje tveganj)

(1) Sklad zagotovi učinkovito upravljanje tveganj, ki mu omogoča sprotno ugotavljanje in merjenje vseh vrst tveganj, ki izvirajo iz sprejetih pozicij, in njihov prispevek k celotni tveganosti sklada.

(2) V zvezi z upravljanjem tveganj iz prejšnjega odstavka sklad izdelava in neprekinjeno izvaja načrt upravljanja tveganj.

16. člen (denarni računi in hramba sredstev podsklada)

(1) Podsklad ima en ali več denarnih računov, ki jih v svojem imenu in za račun podsklada odpre sklad.

(2) Finančni instrumenti podsklada, ki jih je mogoče evidentirati na računu finančnih instrumentov, se evidentirajo na ločenih računih, odprtih za račun podsklada, tako da je v vsakem trenutku razvidno, da ti finančni instrumenti pripadajo podskladu.

(3) Poslovni deleži se v poslovnem registru evidentirajo v imenu sklada.

17. člen (provizija za upravljanje)

(1) Sklad je za opravljanje storitev upravljanja podsklada upravičen do provizije za upravljanje v višini odstotka čiste vrednosti sredstev podsklada.

(2) Provizija za upravljanje se skladu določi in izplačuje iz sredstev podsklada v odstotku ter za obdobja in v rokih, določenih v letnem načrtu upravljanja naložb iz 26. člena tega zakona.

18. člen (stroški poslovanja podsklada)

Poleg provizije za upravljanje je sklad iz sredstev podsklada upravičen izvršiti plačila za naslednje stroške, ki nastanejo v zvezi z upravljanjem podsklada:

- stroškov, povezanih s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja podsklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljavcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja, upravljavcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško-depotnih družb, stroškov vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega dela stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom sklada z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev podsklada z namenom doseči izvedbo posla za podsklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa;
- stroškov plačilnega prometa;
- stroškov revidiranja letnega poročila podsklada in stroškov zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila podsklada;
- stroškov uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti podsklada, za račun podsklada;
- davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem podsklada oziroma s prometom s tem premoženjem.

19. člen

(poslovne knjige in poslovna poročila podsklada)

(1) Sklad za podsklad vodi poslovne knjige, sestavlja knjigovodske listine, vrednoti knjigovodske postavke in sestavlja poročila v skladu z 20. členom tega zakona ter drugimi določbami tega zakona in akti upravljanja, izdanih na njegovi podlagi.

(2) Sklad organizira poslovanje in tekoče vodi poslovne knjige, poslovno dokumentacijo in druge administrativne ali poslovne evidence tako, da je mogoče kadarkoli preveriti, ali podsklad posluje v skladu z določbami tega zakona in akti upravljanja, izdanih na njegovi podlagi.

(3) Glede vodenja poslovnih knjig in letnega poročila podsklada se smiselno uporabljajo določila podzakonskega akta Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki ureja letno poročilo vzajemnega pokojninskega sklada.

20. člen

(letno poročilo podsklada)

(1) Letno poročilo podsklada sestavljajo:

- bilanca stanja;
- izkaz poslovnega izida;
- izkaz denarnih tokov;
- izkaz premoženja;
- priloga s pojasnili k računovodskim izkazom;
- poslovno poročilo;
- razkritje o prenosu sredstev iz podsklada, dodatnih vplačilih in izplačilih v obvezno zavarovanje.

(2) Za letno poročilo podsklada se smiselno uporabljajo splošna pravila o letnem poročilu velike gospodarske družbe.

(3) Sklad za podsklad sestavlja letno poročilo za obdobje, ki je enako koledarskemu letu.

21. člen
(revidiranje letnega poročila)

(1) Letno poročilo podsklada pregleda revizor na način in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja revidiranje, če ni v tem zakonu drugače določeno.

(2) Revizor pregleduje in poroča zlasti o:

- računovodskih izkazih podsklada;
- pravilnosti in popolnosti razkritij v prilogi k računovodskim izkazom podsklada;
- spoštovanju pravil tega zakona in aktov upravljanja, izdanih na njegovi podlagi.

22. člen
(podsklad)

(1) Podsklad vsebuje:

- strateške in pomembne kapitalske naložbe države,
- strateške in pomembne kapitalske naložbe sklada,
- portfeljske kapitalske naložbe države,
- portfeljske kapitalske naložbe sklada,
- finančne naložbe sklada in
- druge naložbe in sredstva sklada.

(3) Ne glede na določila prvega odstavka tega člena lahko politika upravljanja podsklada določi tudi druge vrste dopustnih naložb in sredstev.

23. člen
(dovoljene naložbe, izpostavljenost in prepovedi)

(1) Glede vrst dovoljenih naložb in sredstev ter izpostavljenosti iz naslova naložb podsklada se smiselno uporabljajo določila zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki veljajo za pokojninski sklad, če ni s tem zakonom določeno drugače. Pri ugotavljanju vpliva na upravljanje izdajatelja iz prejšnjega stavka se upoštevajo izključno naložbe, katerih imetnik je podsklad.

(2) Izpostavljenost do posamezne kapitalske naložbe podsklada je lahko največ 5 %, razen za naložbi iz 68. člena tega zakona in v Modri zavarovalnici, d. d.

24. člen
(nepremičninska družba sklada)

(1) Nepremičninska družba sklada je družba z omejeno odgovornostjo.

(2) Ustanovitelj in edini družbenik družbe je sklad.

(3) Organa družbe sta skupščina in direktor.

(4) Za nepremičninsko družbo sklada se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, če ta zakon ne določa drugače.

(5) Nepremičninska družba sklada opravlja dejavnost upravljanja nepremičnin.

4. poglavje AKTI UPRAVLJANJA

25. člen (strategija upravljanja)

(1) Za strateške in pomembne kapitalske naložbe sklada mora sklad upoštevati strategijo upravljanja naložb, kot jo določa zakon, ki ureja Slovenski državni holding.

(2) Ne glede na določbe zakona, ki urejajo Slovenski državni holding, lahko sklad predloži ministrstvu, pristojnemu za finance, predlog za spremembe strategije za strateške in pomembne kapitalske naložbe sklada, če to zahtevajo spremenjene gospodarske razmere.

26. člen (letni načrt upravljanja naložb in merila za merjenje uspešnosti poslovanja)

(1) Sklad mora za strateške in pomembne kapitalske naložbe sklada pripraviti letni načrt upravljanja, kot ga za SDH predpisuje zakon, ki ureja Slovenski državni holding, in ga posredovati ministrstvu, pristojnemu za finance, najkasneje do oktobra za naslednje koledarsko leto, razen, če ta zakon določa drugače.

(2) Letni načrt upravljanja in prejšnjega odstavka pripravi uprava sklada skladno s strategijo iz prejšnjega člena in potrdi nadzorni svet sklada, sprejme pa ga Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

(3) V nujnih primerih lahko sklad pripravi spremembe letnega načrta upravljanja po postopku iz tega člena.

(4) Sklad za kapitalske naložbe sklada iz letnega načrta iz prvega odstavka tega člena pripravi merila za merjenje uspešnosti poslovanja, kot jih za družbe s kapitalsko naložbo države predpisuje zakon, ki ureja Slovenski državni holding. Merila pripravi uprava sklada, potrdi nadzorni svet sklada, sprejme pa jih vlada.

27. člen (politika upravljanja naložb)

(1) Sklad mora pripraviti politiko upravljanja naložb z vsebino in po postopku, kot jo za SDH predpisuje zakon, ki ureja Slovenski državni holding.

(2) Sklad pri pripravi politike upravljanja naložb upošteva pristojnosti SDH pri upravljanju kapitalskih naložb države v skladu z zakonom, ki ureja Slovenski državni holding.

(3) Poleg vsebine iz prvega odstavka tega člena vsebuje politika upravljanja naložb tudi:

- naložbeno politiko sklada in podsklada, pri čemer mora zasledovati naložbene cilje, ki so skladni z obveznostmi sklada, in upoštevati sprejemljiva tveganja;
- opredelitev drugih dopustnih naložb in sredstev;
- morebitne višje izpostavljenosti do posameznega izdajatelja ali skupine izdajateljev;
- postopek vplačila dodatnih stalnih virov financiranja v podsklad in vplačila sklada v podsklad.

28. člen
(kodeks korporativnega upravljanja)

(1) Za strateške in pomembne kapitalske naložbe sklada se uporablja kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, ki ga SDH sprejme na podlagi zakona, ki ureja Slovenski državni holding.

(2) Sklad si mora prizadevati, da se družbe s strateško ali pomembno kapitalsko naložbo sklada, v poslovnem poročilu sklicujejo na kodeks skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in v vsakem letnem poročilu razkrivajo, kako so spoštovale kodeks po načelu »uporabi ali pojasni«.

(3) Vse druge morebitne smernice in stališča, ki jih sklad kakor koli predloži družbam iz prejšnjega odstavka, morajo biti v celoti skladni s kodeksom in politiko upravljanja.

(4) Priporočila dobrega korporativnega upravljanja, vsebovana v kodeksu, mora smiselno upoštevati tudi sklad pri svojem delovanju.

5. poglavje
STATUS IN UPRAVLJANJE SKLADA

29. člen
(pravnoorganizacijska oblika in firma sklada)

- (1) Sklad je delniška družba.
- (2) Ustanoviteljica in edina delničarka sklada je Republika Slovenija.
- (3) Sklad je samostojna pravna oseba.
- (4) Firma sklada je: Kapitalska družba, demografski rezervni sklad, d. d.
- (5) Skrajšana firma je: Kapitalska družba, d. d.

30. člen
(uporaba zakonov)

(1) Za sklad se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, ter za strateške in pomembne kapitalske naložbe države in sklada določbe zakona, ki ureja Slovenski državni holding, razen če ta zakon ne določa drugače.

(2) Za člane nadzornega sveta in uprave sklada se uporabljajo določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

(3) Za sklad se ne uporablja zakon, ki ureja javne sklade.

31. člen
(uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja)

Sklad vodi poslovne knjige, sestavlja knjigovodske listine, vrednoti knjigovodske postavke in sestavlja poročila v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi, določenimi z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1606/2002/ES z dne 19. julija 2002 o uporabi mednarodnih računovodskih standardov (UL L št. 243 z dne 11. 9. 2002, str. 1) in Uredbo Komisije 1725/2003/ES z dne 29. septembra 2003 o sprejemu določenih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1606/2002/EC (UL L št. 261 z dne 13. 10. 2003, str. 1) ter v skladu z določbami tega zakona.

32. člen

(prepoved sklepanja sponzorskih in donatorskih pogodb)

Sklad ne sme sklepati nobenih sponzorskih ali donatorskih pogodb.

33. člen

(organi sklada)

Organi sklada so:

- skupščina,
- nadzorni svet in
- uprava.

34. člen

(skupščina sklada)

Naloge in pristojnosti skupščine sklada v skladu z določbami tega zakona in zakona, ki ureja gospodarske družbe, uresničuje vlada.

35. člen

(sestava nadzornega sveta sklada)

(1) Nadzorni svet sklada ima devet članov ali članic (v nadaljnjem besedilu: član).

(2) Nadzorni svet sklada je sestavljen iz članov, ki jih predlagajo sledeči predlagatelji:

- tri člane ministrstvo, pristojno za finance;
- dva člana ministrstvo, pristojno za pravice iz dela;
- enega člana predstavniki delojemalcev v Ekonomsko-socialnem svetu;
- enega člana predstavniki delodajalcev v Ekonomsko-socialnem svetu;
- enega člana Zveza društev upokojencev Slovenije;
- enega člana Mladinski svet Slovenije.

(3) Nadzorni svet sklada mora biti sestavljen iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo po strokovnem znanju in kompetencah. Vanj morajo biti imenovani strokovnjaki za finance, korporativno upravljanje, upravljanje obveznosti in premoženja, korporacijsko pravo in za upravljanje investicijskih ali pokojninskih skladov.

36. člen

(pogoji za člana nadzornega sveta sklada)

(1) Za člana nadzornega sveta sklada je lahko imenovana fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje in merila za imenovanje članov nadzornega sveta SDH, kot jih določa zakon, ki ureja Slovenski državni holding, razen pogoja, da ni član organa vodenja ali nadzora v družbi, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, in pogoja, da člani nadzornega sveta sklada ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo s kapitalsko naložbo države, v skladu z definicijo iz zakona, ki ureja Slovenski državni holding, ali z njo povezano družbo.

(2) Poleg pogojev iz prejšnjega odstavka za člane nadzornega sveta sklada velja, da ne smejo biti:

- člani organov vodenja in nadzora v gospodarskih družbah s kapitalsko naložbo sklada nad mejo izpostavljenosti iz drugega odstavka 23. člena tega zakona,
- v poslovnem razmerju z gospodarskimi družbami s kapitalsko naložbo sklada nad mejo izpostavljenosti iz drugega odstavka 23. člena tega zakona ali z njo povezano družbo; za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel razen poslov, v katerih je član nadzornega sveta sklada odjemalec običajnih produktov in storitev družbe, v kateri sklad ima ali upravlja kapitalsko naložbo, po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.

37. člen

(imenovanje nadzornega sveta sklada)

(1) Vse člane nadzornega sveta sklada imenuje vlada za dobo pet let z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja.

(2) Vlada pred imenovanjem članov nadzornega sveta sklada na predlog ministrstva, pristojnega za finance, imenuje nominacijsko komisijo, v kateri morajo biti strokovnjaki z izkušnjami iz korporativnega upravljanja, upravljanja kadrovskih virov in delovanja nadzornih svetov.

(3) Nominacijska komisija pripravi merila za ocenjevanje strokovnega znanja, izkušenj in veščin, potrebnih za kakovostno opravljanje funkcije člana nadzornega sveta sklada, ter pripravi ciljne strokovne profile za člane. Izvede tudi postopek pridobivanja kandidatov na podlagi odprtega javnega poziva, ki se objavi na spletni strani ministrstva, pristojnega za finance, ocenjevanje kandidatov ter pripravi seznam vseh kandidatov za člane nadzornega sveta sklada, ki izpolnjujejo pogoje, in ga predloži ministrstvu, pristojnemu za finance.

(4) Kandidat za člana nadzornega sveta sklada mora nominacijski komisiji predložiti izjavo, s katero razkriva, ali se je s svojo kandidaturo znašel v okoliščinah, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov skladno z zakonom, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

(5) Ministrstvo, pristojno za finance, seznam vseh kandidatov za člane nadzornega sveta sklada, ki izpolnjujejo pogoje, posreduje predlagateljem iz drugega odstavka 35. člena tega zakona, pri čemer se za predlagatelja delojemalcev in delodajalcev seznam naslovi na Ekonomsko-socialni svet. Posamezni predlagatelji morajo svoj predlog kandidata oziroma kandidatov ministrstvu, pristojnemu za finance, posredovati v roku 10 dni od prejema seznama. Če različna predlagatelja predlagata istega kandidata, ju ministrstvo, pristojno za finance, pozove, da predlog uskladita in ga posredujeta v roku 5 dni od prejema poziva. V primeru, da predlog in uskladitev predloga nista posredovana v roku, kandidata določi ministrstvo, pristojno za finance.

(6) Ministrstvo, pristojno za finance, po izvedenem postopku iz prejšnjega odstavka tega člena pripravi predlog za vlado, ki mora biti skladen z določbo tretjega odstavka 35. člena tega zakona.

(7) Vlada predloga kandidatov predlagateljev iz tretje do vključno šeste alineje drugega odstavka 35. člena tega zakona ne more spreminjati. Vlada lahko spremeni predlog predlagateljev iz prve in druge alineje drugega odstavka 35. člena tega zakona, kar mora javno razkriti. Javno mora razkriti tudi, kako je potekal nabor teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bila zagotovljena skladnost z določbo tretjega odstavka 35. člena in 36. členom tega zakona. Kandidat iz spremenjenega predloga vlade mora predložiti izjavo iz četrtega odstavka 37. člena tega zakona.

(8) V primeru prenehanja mandata člana nadzornega sveta sklada se izvede nov postopek iz tega člena za imenovanje člana, ki ga predlagajo predlagatelji, katerih članu je prenehal mandat. Če članu nadzornega sveta sklada preneha mandat v roku 6 mesecev od njegovega imenovanja, se predlog za imenovanje novega člana oblikuje iz seznama nominacijske komisije, na podlagi katerega je bil imenovan član nadzornega sveta sklada, ki mu je prenehal mandat.

38. člen

(poslovanje nadzornega sveta sklada)

(1) Nadzorni svet sklada je sklepčen, če odloča več kot polovica članov.

(2) Nadzorni svet sklada izvoli predsednika izmed članov, ki so imenovani na predlog predlagateljev iz prve in druge alineje drugega odstavka 35. člena tega zakona, namestnik pa je član, ki je imenovan na predlog Zveze društev upokojencev Slovenije.

(3) Pri odločanju nadzornega sveta sklada je v primeru enakega števila glasov odločilen glas predsednika.

39. člen

(pristojnosti nadzornega sveta sklada)

(1) Nadzorni svet sklada nadzira uresničevanje aktov upravljanja in poslovanje sklada.

(2) Za vse druge naloge, pristojnosti in obveznosti nadzornega sveta sklada, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

40. člen

(komisije nadzornega sveta sklada)

Nadzorni svet sklada imenuje revizijsko komisijo in komisijo za tveganja. Skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, lahko imenuje tudi druge komisije, če je to potrebno za njegovo delo.

41. člen

(odpoklic člana nadzornega sveta sklada)

Člana nadzornega sveta sklada lahko vlada ob soglasju njegovega predlagatelja iz drugega odstavka 35. člena tega zakona odpokliče:

- če se naknadno ugotovi, da ne izpolnjuje pogojev za imenovanje;
- če trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svoje funkcije;
- če ne opravlja nalog, določenih v tem zakonu in aktih upravljanja naložb iz tega zakona;
- če ne opravlja nalog, določenih v zakonu, ki ureja gospodarske družbe;
- če opravlja naloge iz prejšnje alineje nevestno ali nestrokovno;
- če se naknadno ugotovi, da pred imenovanjem v izjavi iz četrtega odstavka 36. člena tega zakona ni razkril okoliščin, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, ali je navedel lažne podatke;
- če opravlja funkcije, ki so nezdružljive s funkcijo člana nadzornega sveta sklada.

42. člen (uprava sklada)

(1) Poslovodni organ sklada je uprava, ki ima tri člane. Člane uprave sklada na podlagi javnega razpisa imenuje nadzorni svet sklada.

(2) Za člane uprave sklada veljajo enaki pogoji kot za člane uprave SDH skladno z zakonom, ki ureja Slovenski državni holding, če s tem zakonom ni določeno drugače. Najmanj eden od članov uprave mora imeti najmanj pet let vodstvenih delovnih izkušenj iz upravljanja pokojninskih ali investicijskih skladov.

(3) Član uprave sklada je imenovan za štiri leta z možnostjo ponovnega imenovanja.

(4) Položaj članov uprave sklada je nezdružljiv s članstvom v poslovodstvu gospodarske družbe s kapitalsko naložbo države ali z njo povezano družbo in v gospodarski družbi, ki opravlja dejavnost, ki je ali bi lahko bila v konkurenčnem razmerju z dejavnostjo družbe s kapitalsko naložbo sklada.

(5) Člani uprave sklada ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo, v kateri je prisotna kapitalska naložba države ali z njo povezano družbo. Za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel razen poslov, v katerih je član uprave sklada odjemalec običajnih produktov in storitev družbe s kapitalsko naložbo države po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.

(6) Kršitev dolžnosti članov uprave na podlagi tega zakona ali aktov upravljanja je hujša kršitev obveznosti člana uprave sklada. Za razrešitev člana uprave sklada se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

43. člen (pristojnost uprave sklada)

(1) Uprava sklada je odgovorna za vse upravljaljske odločitve sklada. Posle družbe vodi samostojno in na lastno odgovornost, v skladu z akti upravljanja. Ta zakon ali statut sklada lahko določi, da sme uprava sklada nekatere vrste poslov opravljati samo v soglasju z nadzornim svetom sklada.

(2) Vse druge naloge, pristojnosti in obveznosti uprave sklada, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

44. člen
(prejemki članov nadzornega sveta in uprave sklada)

- (1) Prejemke članov nadzornega sveta sklada določi vlada.
- (2) Prejemke članov uprave sklada določi nadzorni svet sklada.

(3) Za določanje prejemkov iz drugega odstavka tega člena se uporabljajo določbe zakona, ki ureja prejemke poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti.

6. poglavje

UKREPI ZA KREPITEV INTEGRITETE, OMEJEVANJE TVEGANJ ZA KORUPCIJO IN ZAGOTOVITEV PREGLEDNOSTI PRI UPRAVLJANJU LASTNEGA PREMOŽENJA

45. člen
(integriteta in preprečevanje korupcije)

(1) Za sklad se uporabljajo določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

(2) Sklad izdelava, uresničuje in dopolnjuje načrt integritete, kot to določa zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

46. člen
(dostop do informacij javnega značaja)

Sklad je zavezanec za posredovanje informacij javnega značaja. Glede postopka tega posredovanja in dolžnosti zavezanca se uporabljajo določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

47. člen
(javna objava)

- (1) Sklad mora na svojih spletnih straneh javno in sproti objavljati:
- politiko upravljanja ter obseg posameznih naložb v delnice in poslovne deleže gospodarskih družb s sedežem v Republiki Sloveniji in njihove spremembe;
 - načrt integritete in načrt upravljanja tveganj in druge akte, ki na posameznih ožjih in vsebinsko zaokroženih področjih podrobneje urejajo postopke in merila sklada glede upravljanja;
 - merila za vrednotenje naložb;
 - letno poročilo;
 - revizijska poročila;
 - seznam subjektov, za katere skladno z zakonodajo veljajo omejitve poslovanja s povezanimi osebami.
 - informacije o sestavi organov upravljanja (vključno s prokuristi) in nadzora (vključno z življenjepisi, izjavami o razkritju nasprotij interesov skladno s četrtem odstavkom 37. člena tega zakona, pogodbeno dogovorjenimi prejemki oziroma bonitetami in informacijami v zvezi s postopkom kadrovanja navedenih oseb).

(2) Obveznost javne objave podatkov iz pete, šeste in sedme alineje prejšnjega odstavka velja tudi za družbe, v katerih ima sklad večinski delež ali prevladujoč vpliv.

(3) Vsaka javno objavljena vsebina iz prvega in drugega odstavka tega člena mora biti dostopna še vsaj pet let po objavi. Če so v letno poročilo sklada ali v načrt integritete vključeni podatki, ki so v skladu z zakonom zaupne narave ali poslovna skrivnost ali katerih razkritje bi bilo lahko resna ovira za notranje delovanje sklada ali družbe iz prejšnjega odstavka, se taki podatki prekrijejo.

(4) Ta člen ne omejuje obveznosti in postopkov javnih razkritij ali dostopa do informacij javnega značaja, ki jim je zavezan sklad na podlagi drugih zakonov.

(5) Nadzor nad tem členom izvaja Agencija za trg vrednostnih papirjev.

48. člen

(razkritje podatkov o plačilnem prometu sklada)

Za krepitev preglednosti in odgovornosti upravljanja mora sklad ob upoštevanju poslovne tajnosti in varstva osebnih podatkov Komisiji za preprečevanje korupcije dati podatke, potrebne za vključitev v sistem objave podatkov o plačilnem prometu po spletni aplikaciji o plačilnem prometu, kot to velja za opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike.

49. člen

(zapisovanje in razkrivanje odločitev na posameznih skupščinah delničarjev)

(1) Sklad z notranjim aktom določi način poročanja in ravnanje s poročili posameznih pooblaščenecv za skupščine delničarjev.

(2) Sklad javno razkrije svoje delovanje na vsaki skupščini kapitalске naložbe sklada. Razkritja morajo biti javno objavljena na spletni strani sklada dva delovna dneva po skupščini ali pri posameznih družbah z omejeno odgovornostjo dva dni po tem, ko lahko pooblaščenec glede na okoliščine zagotovi popolno gradivo. S posebnim pisnim razkritjem se mora objaviti tudi vsaka neudeležba sklada na skupščini strateške in pomembne kapitalске naložbe sklada in se morajo pojasniti razlogi za neudeležbo.

(3) V razkritjih po tem členu mora biti jasno navedeno, za katero družbo gre, kdaj je potekala skupščina, kakšen je bil dnevni red in vsa dejanja sklada na skupščini, vključno z vlaganjem nasprotnih predlogov ter glasovanjem sklada o predlogih in nasprotnih predlogih. Vsakemu razkritju je priložena izjava, ali je bilo delovanje sklada na posamezni skupščini skladno s tem zakonom in akti upravljanja.

50. člen

(poročanje državnemu zboru)

(1) Sklad pripravlja letno poročilo skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in poročilo o upravljanju lastnega premoženja.

(2) Sklad letna poročila iz prejšnjega odstavka tega člena posreduje ministrstvu, pristojnemu za finance, in ta vladi najkasneje do oktobra za preteklo leto.

Vlada poročila posreduje Komisiji Državnega zbora Republike Slovenije za nadzor javnih financ, ki lahko ob obravnavi poročil sprejme stališča glede poslovanja sklada

51. člen

(skrbnost in odškodninska odgovornost)

(1) Člani uprave in nadzornega sveta sklada morajo ravnati s skrbnostjo, opredeljeno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in načeli upravljanja naložb, ki jih predpisuje ta zakon.

(2) Za odgovornost članov organov vodenja in nadzora sklada za škodo, ki je temu povzročena zaradi njihove opustitve dolžne skrbnosti, v celoti veljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Člani organov vodenja in nadzora sklada z vsem svojim premoženjem solidarno odškodninsko odgovarjajo za škodo, ki nastane zaradi upravljanja lastnega premoženja sklada, razen če dokažejo, da so ravnali s skrbnostjo skladno s prvim odstavkom tega člena in pri ravnanju v celoti upoštevali zakonodajo, notranje akte družbe in akte upravljanja.

52. člen

(revizijski in odškodninski postopki ter zastopniki javnega interesa)

Če pri uresničevanju svojih zakonskih pristojnosti Ministrstvo za finance, Računsko sodišče Republike Slovenije, Komisija za preprečevanje korupcije, Agencija za trg vrednostnih papirjev ali Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence ugotovi dejstva in okoliščine, ki dokazujejo sum oškodovanja sklada, lahko kot zastopnik javnega interesa organom vodenja ali nadzora sklada ali vladi predlaga postopke za začetek posebnih revizij, začetek odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh drugih ustreznih postopkov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interesi Republike Slovenije ali sklada skladno z določbami tega zakona in zakona, ki ureja gospodarske družbe. Če organ vodenja ali nadzora sklada ali vlada predlog zavrne ali nanj v 30 dneh ne odgovori, lahko organi iz prvega stavka v sodelovanju z Državnim pravobranilstvom Republike Slovenije sami v imenu in za račun Republike Slovenije ali v imenu in za račun sklada sprožijo postopke za začetek posebnih revizij, odškodninskih postopkov in vseh drugih ustreznih postopkov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interesi Republike Slovenije ali sklada skladno z določbami tega zakona in zakona, ki ureja gospodarske družbe.

53. člen

(zastaralni roki za odškodninsko odgovornost)

(1) Ne glede na določbe zakona, ki ureja obligacijska razmerja, odškodninska odgovornost za povzročeno škodo zoper:

- člana uprave, nadzornega sveta in osebe na vodstvenem položaju v skladu;
- zunanje pravne in fizične osebe, ki za sklad opravljajo svetovalne storitve;

zastara v petih letih, odkar je oškodovanec zvedel za škodo in za tistega, ki jo je povzročil, in v petih letih od prenehanja mandata člana uprave ali člana nadzornega sveta, ali v petih letih od prenehanja opravljanja storitev zunanjega svetovanja za zunanje pravne in fizične osebe.

(2) V vsakem primeru terjatev iz prejšnjega odstavka zastara v desetih letih od nastanka škode.

54. člen (nadzor računskega sodišča)

(1) Računsko sodišče mora vsako leto revidirati pravilnost in smotrnost poslovanja sklada v skladu s pristojnostmi, kot jih določa zakon, ki ureja računsko sodišče. Računsko sodišče je pristojno tudi za opravljanje revizij pravilnosti in smotrnosti poslovanja v strateških in pomembnih kapitalskih naložbah sklada, v katerih ima sklad večinski delež ali prevladujoč vpliv. Glede postopkovnih vprašanj revizije in dolžnosti revidiranja se uporabljajo določbe zakona, ki ureja računsko sodišče.

(2) Računsko sodišče je skladno s tem členom pristojno za opravljanje revizij pravilnosti in smotrnosti poslovanja tudi v obdobju 10 let pred uveljavitvijo tega zakona.

55. člen (obveznost javnega naročanja)

Sklad se šteje za naročnika po zakonu, ki ureja javno naročanje, kadar naroča blago, storitve ali gradnje v vrednosti, za katero se po zakonu, ki ureja javno naročanje, zahteva oddaja po odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, konkurenčnem dialogu ali postopku s pogajanjem po predhodni objavi ali brez nje.

56. člen (dolžnost uporabe protikorupcijske klavzule)

(1) Pogodba ali posamezno določilo pogodbe v zvezi s pridobivanjem naložb ali razpolaganjem z njimi, pri kateri kdo v imenu ali na račun ene pogodbenne stranke, zastopniku ali predstavniku druge obljubi, ponudi ali da kakšno nedovoljeno korist za:

- pridobitev posla ali
 - sklenitev posla pod ugodnejšimi pogoji ali
 - opustitev dolžnega nadzora nad izpolnjevanjem pogodbenih obveznosti ali
 - drugo ravnanje ali opustitev, s katero je drugi pogodbeni stranki povzročena škoda ali omogočena pridobitev nedovoljene koristi zastopniku, predstavniku ali posredniku druge pogodbenne stranke,
- sta nična, akcesorni posli, povezani s tako pogodbo, pa izpodbojni.

(2) Sklad mora v vse pogodbe v zvezi s pridobivanjem naložb ali razpolaganjem z njimi, ki jih sklepa z drugimi pogodbenimi strankami, kot obvezno sestavino ob upoštevanju posameznega primera vključiti vsebino iz prejšnjega odstavka, lahko pa vključi tudi dodatne določbe za omejevanje korupcije in nasprotja interesov ali drugega poslovanja v nasprotju z moralo ali javnim redom. Ta določba prav tako velja za sklepanje pogodb s pogodbenimi strankami zunaj Republike Slovenije.

(3) Sklad mora na podlagi svojih ugotovitev o domnevnem obstoju stanja iz prvega odstavka tega člena ali obvestila drugih organov glede njegovega domnevnega nastanka začeti ugotavljati pogoje ničnosti ali izpodbojnosti pogodbe iz prejšnjega odstavka ali uvesti druge ukrepe v skladu s predpisi Republike Slovenije.

(4) Če sklad presodi, da zaradi nasprotovanja druge pogodbene stranke s sedežem zunaj Republike Slovenije vključitev protikorupcijske klavzule v pogodbo ni mogoča, lahko uprava sklada z obrazloženim predlogom zaprosi nadzorni svet sklada, da za posamezno pogodbo odobri izvzetje iz dolžnosti, ki jo določa drugi odstavek tega člena. Pri odločanju nadzorni svet sklada upošteva zlasti javni interes, da se pogodba sklene, objektivne okoliščine, ki ne omogočajo sklenitve posla s protikorupcijsko klavzulo, in stopnjo splošnega korupcijskega tveganja pri enakovrstnih poslih. Dovoljenje nadzornega sveta sklada za sklenitev pogodbe brez protikorupcijske klavzule se objavi na spletnih straneh sklada takoj ali najpozneje takrat, ko ne more več vplivati na sklenitev pogodbe. V tem dovoljenju so lahko določeni še drugi ukrepi, s katerimi naj se doseže namen protikorupcijske klavzule.

(5) Protikorupcijska klavzula, določena v tem členu, se uporablja za pogodbe v zvezi s pridobivanjem naložb ali razpolaganjem z naložbami sklada. Za druge primere se uporablja protikorupcijska klavzula, določena v zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, če so zanjo izpolnjeni pogoji, kot jih določa omenjeni zakon.

7. poglavje

DODATNI STALNI VIRI FINANCIRANJA IN UPORABA LASTNEGA PREMOŽENJA

57. člen

(kupnine od prodaj in dividend kapitalskih naložb v lasti Republike Slovenije)

(1) Dodatni stalni viri financiranja sklada so:

- 10 % kupnine od prodaj kapitalskih naložb Republike Slovenije v upravljanju SDH;
- 10 % prejetih dividend od kapitalskih naložb Republike Slovenije v upravljanju SDH;
- 100 % prejetih dividend od kapitalске naložbe Republike Slovenije v Zavarovalnici Triglav, d. d.

(2) Prihodki kupnin iz prve alineje prejšnjega odstavka so prihodki sklada.

(3) Prihodki od dividend iz prvega odstavka tega člena se v proračunu države izkazujejo kot namenski prihodki za financiranje sklada.

58. člen

(uporaba premoženja in dodatnih stalnih virov financiranja)

(1) Lastno premoženje sklada in dodatni stalni viri financiranja se lahko uporabljajo le za namene, določene s tem zakonom in z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ter za izvajanje delovanja sklada.

(2) Skladno s prejšnjim odstavkom sklad do vključno leta 2020 nakaže ZPIZ vsako leto najkasneje do 29. septembra 50 milijonov eurov za usklajevanje pokojnin oziroma sorazmerno nižji znesek, če je znesek za usklajevanje pokojnin nižji.

(3) Bilančni dobiček sklada se ne more uporabiti za razdelitev delničarjem.

(4) Skupščina lahko bilančni dobiček razporedi za financiranje podsklada.

8. poglavje
PREKRŠKOVNE DOLOČBE IN PRISTOJNI PREKRŠKOVNI ORGANI

59. člen
(prekrški fizičnih oseb)

(1) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba sklada, če sklad krši obveznosti o javni objavi v nasprotju s 47. členom tega zakona.

(2) Z globo 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba sklada, ki v nasprotju z določbo drugega odstavka 56. člena tega zakona v pogodbo v zvezi s pridobivanjem naložb ali razpolaganjem z njimi ne vključi vsebine iz prvega odstavka 56. člena tega zakona ali po obvestilu drugih organov o domnevnem obstoju stanja iz prvega odstavka 56. člena tega zakona v nasprotju s tretjim odstavkom 56. člena tega zakona ne začne postopka ugotavljanja ničnosti pogodbe, posameznega pogodbenega določila ali ne uvede drugih ustreznih ukrepov v skladu s predpisi Republike Slovenije.

60. člen
(prekrški pravnih oseb)

Z globo od 400 do 100.000 eurov se za prekršek iz 59. člena tega zakona kaznuje sklad.

61. člen
(pristojen prekrškovni organ)

(1) Pristojen prekrškovni organ za prekrške iz 59. in 60. člena tega zakona je Komisija za preprečevanje korupcije.

(2) Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

9. poglavje
PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

62. člen
(preoblikovanje KAD v sklad)

(1) Sklad nastane s prevzemom pristojnosti in obveznosti sklada s strani KAD z dnem uveljavitve tega zakona. Prevzem pristojnosti in obveznosti skladno s tem členom se izvede tako, da družba KAD pridobi pristojnosti, obveznosti in naloge skladno s tem zakonom. Prevzem obveznosti ne pomeni prenehanja družbe KAD, saj ta z dnem uveljavitve tega zakona nepretrgano posluje naprej. KAD kot sklad poleg nalog skladno s tem zakonom uresničuje vsa svoja pooblastila, pristojnosti, pravice in obveznosti družbe KAD pred preoblikovanjem.

(2) Organi sklada morajo v enem mesecu od uveljavitve tega zakona pripraviti spremembe statuta in firme družbe, potrebne za uskladitev s tem zakonom in nemoteno opravljanje obveznosti skladno s tem zakonom. Do spremembe firme in statuta sklada opravlja vse naloge, določene s tem zakonom, pod firmo KAD, morebitne določbe statuta, ki niso skladne s tem zakonom, pa se ne uporabljajo.

63. člen
(predlog kandidatov za nadzorni svet sklada)

(1) Vlada imenuje nominacijsko komisijo iz drugega odstavka 37. člena tega zakona v roku enega meseca od uveljavitve tega zakona.

(2) Ob imenovanju novih članov nadzornega sveta sklada skladno s tem členom članom nadzornega sveta, ki so bili imenovani kot člani nadzornega sveta KAD, funkcija preneha ne glede na določbe tega zakona o prenehanju funkcije članov nadzornega sveta sklada in trajanju njihovega mandata.

64. člen
(sprejetje aktov upravljanja premoženja)

(1) Prvi predlog letnega načrt upravljanja naložb iz prvega odstavka 26. člena tega zakona mora sklad pripraviti najpozneje v treh mesecih, vlada pa potrditi najpozneje v štirih mesecih od uveljavitve tega zakona. V primeru nujnih okoliščin lahko sklad do sprejema prvega predloga letnega načrta pripravi in posreduje v potrditev vladi letni načrt za posamezno naložbo.

(2) Predlog meril za merjenje uspešnosti družb v upravljanju sklada skladno s četrtem odstavkom 26. člena tega zakona mora sklad pripraviti najpozneje v treh mesecih, vlada pa potrditi najpozneje v štirih mesecih od uveljavitve tega zakona.

65. člen
(nakazila dodatnih stalnih virov financiranja)

(1) Sredstva iz posebnega računa pri ministrstvu, pristojnemu za finance, pridobljena na podlagi tretjega odstavka 79. člena ZSDH-1, se skladu nakažejo 30. dan po imenovanju članov nadzornega sveta sklada po postopku iz 63. člena tega zakona. Z dnem nakazila sredstev se poseben račun pri ministrstvu, pristojnemu za finance, ukine.

(2) SDH v pogodbi o prodaji kapitalske naložbe iz prve alineje prvega odstavka 57. člena tega zakona določi, da kupec 90 % kupnine plača na račun Republike Slovenije in 10 % na račun sklada.

(3) Ministrstvo, pristojno za finance, 10 % prihodkov od prejetih dividend iz druge in tretje alineje prvega odstavka 57. člena tega zakona nakaže skladu 30. dan po prejemu sredstev v proračun Republike Slovenije.

(4) Sredstva iz druge in tretje alineje 57. člena tega zakona se skladu prvič nakažejo v letu 2020.

66. člen
(doba akumulacije lastnega premoženja sklada)

(1) Lastno premoženje sklada se akumulira dvajset let od začetka nakazovanja sredstev iz četrtega odstavka prejšnjega člena.

(2) Sofinanciranje obveznega zavarovanja se začne po preteku dobe iz prejšnjega odstavka.

(3) Višina sredstev sofinanciranja obveznega zavarovanja, ki jih sklad po dobi akumulacije vsako leto vplača v ZPIZ, znaša 90 % prihodkov iz upravljanja lastnega premoženja sklada v preteklem letu. Sklad vplača sredstva v ZPIZ najkasneje do 29. septembra tekočega leta.

67. člen
(zagotovitev pogojev sklada za portfeljskega vlagatelja)

(1) Skladno z namenom iz prve alineje drugega odstavka 1. člena tega zakona morata sklad in SDH čim prej oziroma najkasneje v roku enega leta od uveljavitve tega zakona pripraviti predlog zamenjav pomembnih in strateških kapitalskih naložb države v lasti sklada s portfeljskimi naložbami v lasti SDH ali Republike Slovenije. Predlog posredujeta ministrstvu, pristojnemu za finance, ki pripravi predlog za vlado.

(2) Zamenjava kapitalskih naložb iz prejšnjega odstavka se izvrši s sklepom vlade kot skupščine sklada in SDH na podlagi ocenjene vrednosti naložb pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij, ki jo izvede sklad v imenu in za račun sklada.

(3) Republika Slovenija, sklad in SDH lahko izvedejo prenos kapitalskih naložb iz prvega odstavka tega člena tudi odplačno.

(4) Ciljno razmerje iz 13. člena tega zakona sklad vzpostavi v roku 5 let od uveljavitve tega zakona. V ciljno razmerje se ne vštevata kapitalski naložbi iz 68. člena tega zakona in v Modri zavarovalnici, d. d.

(5) Dodatne zamenjave in odplačni prenosi skladno s tem členom se lahko izvedejo tudi po sprejemu predloga iz prvega odstavka tega člena do roka iz četrtega odstavka tega člena.

68. člen
(Zavarovalnica Triglav)

(1) Kapitalna naložba v Zavarovalnici Triglav, d. d., v lasti ZPIZ, ki jo je KAD pridobil skladno z Zakonom o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic (Uradni list RS, št. 44/02) in odločbama Vlade Republike Slovenije o ugotovitvi kapitalskih deležev v nenominiranem kapitalu Zavarovalnice Triglav, d. d., Ljubljana in upravičencev do teh deležev, ki sta bili objavljeni v Uradnem listu RS, št. 37/03 in 52/03, se v last sklada prenese neodplačno. Vsa potrebna opravila v zvezi s prenosom lastništva v svojem imenu in za svoj račun izvede sklad v roku enega meseca od uveljavitve tega zakona.

(2) Sklad in SDH s kapitalsko naložbo iz prvega odstavka tega člena ne smeta razpolagati.

(3) Upravi sklada in SDH za kapitalsko naložbo države v Zavarovalnici Triglav, d. d., pripravita usklajen posamičen letni načrt upravljanja in usklajena merila za merjenje uspešnosti poslovanja, ki ju po pridobitvi soglasja nadzornih svetov sklada in SDH posredujeta ministrstvu, pristojnemu za finance, ki pripravi predlog za vlado. Če sklad in SDH ne pripravita usklajenega posamičnega letnega načrta in meril do predpisanega roka, ju za sprejem vladi na predlog sklada pripravi ministrstvo, pristojno za finance.

(4) Posamični letni načrt upravljanja iz prvega odstavka tega člena mora vsebovati podrobne cilje upravljanja, ukrepe in usmeritve za doseganje teh ciljev ter pričakovane denarne tokove iz upravljanja. Za pripravo posamičnega letnega načrta upravljanja se uporabljajo roki iz 26. in 64. člena tega zakona.

(5) Merila za merjenje uspešnosti poslovanja iz prvega odstavka tega člena morajo biti oblikovana glede na vrsto naložbe in upoštevati strateške cilje, ki jih določa strategija, ter določati kazalnike za ekonomske in finančne cilje. Za pripravo meril za merjenje uspešnosti poslovanja se uporablja rok iz 64. člena tega zakona.

69. člen (dokapitalizacija sklada)

Sklad se s 1. 1. 2018 dokapitalizira z deleži v gospodarskih družbah

- D.S.U., družba za svetovanje in upravljanje, d. o. o. (v nadaljnjem besedilu: D.S.U.) in
- Nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. o. o. (v nadaljnjem besedilu: nepremičninski sklad PIZ).

70. člen (oblikovanje nepremičninske družbe sklada)

(1) Sklad po izvedeni dokapitalizaciji iz 69. člena tega zakona v roku 6 mesecev izvede združitev D.S.U. in nepremičninskega sklada PIZ v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in oblikuje nepremičninsko družbo sklada iz 24. člena tega zakona.

(2) Nepremičnine nepremičninskega sklada PIZ so namenjene izključno upravljanju in zagotavljanju namenskih najemnih stanovanj in oskrbovanih stanovanj za upokojece in druge starejše osebe.

(3) Na nepremičninsko družbo sklada se prenesejo vse naložbene nepremičnine v lasti sklada.

(4) Na nepremičninsko družbo sklada se prenesejo vsa pooblastila, pravice in obveznosti D.S.U. in nepremičninskega sklada PIZ, določene z zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

(5) Nepremičninska družba sklada vstopi kot univerzalni pravni naslednik D.S.U. in nepremičninskega sklada PIZ v vsa pravna razmerja ter prevzema vse sodne postopke, v katerih sta družbi stranka v postopku.

71. člen (prevzemi in koncentracije)

(1) Prenosi, pripojitve in zamenjave kapitalskih naložb skladno s tem zakonom ne predstavljajo pridobivanja novega deleža skladno z zakonom, ki ureja prevzeme.

(2) Ne glede na zakon, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, prenosi, pripojitve in zamenjave kapitalskih naložb po tem zakonu ne predstavljajo koncentracije v smislu zakona, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence.

72. člen
(razveljavitev zakonov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- 51. in 52. člen ZSDH-1;
- tretji odstavek 79. člena ZSDH-1;
- Zakon o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe (Uradni list RS, št. 56/08 in 38/10 – ZUKN);
- deveta alineja četrtega odstavka 186. člena in 378. člen ZPIZ-2.

(2) Ne glede na rok in obdobje iz drugega odstavka 30. člena ZSDH-1, mora uprava SDH pripraviti letni načrt upravljanja naložb za obdobje in nadzorni svet SDH podati soglasje skladno z rokom in obdobjem iz prvega odstavka 26. člena tega zakona.

73. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

ZSDH-1 v prvem odstavku 79. člena določa, da se KAD preoblikuje v neodvisni avtonomni demografski rezervni sklad, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Drugi odstavek tega člena pa določa, da se delovanje demografskega rezervnega sklada ter dodatni stalni viri njegovega financiranja opredelijo s posebnim zakonom. Glede na te določbe ZSDH-1 je cilj tega zakona doseči financiranje obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, s strani demografskega rezervnega sklada, z upravljanjem lastnega premoženja, premoženja pokojninskih skladov in dodatnih finančnih sredstev, ki mu jih v ta namen s tem zakonom namenja Republika Slovenija. Skladno s tem namenom je eden od bistvenih ciljev zakona preoblikovanje KAD v mednarodno primerljivega portfeljskega vlagatelja, da bo lahko dosegal čim višje donose za sklad in posledično za ZPIZ. Z uresničitvijo tega cilja se bo zagotovilo neodvisno in avtonomno upravljanje lastnega premoženja demografskega sklada in hkrati tudi ohranitev temeljnih namenov ZSDH-1. Pri uresničevanju teh ciljev demografski rezervni sklad kot delniška družba posluje pod enakimi pogoji kakor druge gospodarske družbe na upoštevem trgu, pri čemer ne sme izkoriščati svojega položaja, ki bi lahko povzročil omejevanje konkurence ali omejeval druge gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike in zasebnike na trgu. Glede na zakonske naloge KAD se določbe tega zakona, ki se nanašajo na sklad, ne uporabljajo pri upravljanju Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in Sklada premostitvenega zavarovanja poklicnih in vrhunskih športnikov, če ta zakon ne določa drugače.

K 2. členu

V tem členu je pojasnjen pomen izrazov, ki se uporabljajo v zakonu.

K 3. členu

V tem členu je opredeljeno načelo neodvisnosti. Sklad in njeni organi niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb ter pri izpolnjevanju nalog delujejo neodvisno, samostojno in nepolitično. Izjema so določbe tega zakona o obveznem upoštevanju ciljev iz aktov upravljanja, med katere sodi tudi strategija upravljanja, kot jo predpisuje ZSDH-1. Morebitno komuniciranje med skladom, državnimi organi in drugimi osebami javnega prava mora biti sledljivo. Komuniciranje z državnim organom ali drugo osebo javnega prava nima narave obveznega navodila in ne zavezuje organov sklada, ki so kljub morebitnim izraženim stališčem državnih organov in drugih oseb javnega prava polno odgovorni za svoje odločitve po zakonu, ki ureja delovanje gospodarskih družb, in tem zakonu. Torej se poskuša doseči neodvisnost od političnih vplivov, pri čemer pa zakon v nadaljevanju postavlja mehanizme, da ta neodvisnost ne povzroči večjega vpliva interesnih ali drugih skupin.

K 4. členu

V tem členu je opredeljeno načelo odgovornosti. Skladno s konceptom korporativnega upravljanja kapitalskih naložb države se morajo vsi upravljavci teh naložb zavedati svoje odgovornosti pri nadzoru poslovanja, vodenju družbe, upravljanju premoženja in poročanju o doseganju ciljev, ki izhajajo iz začrtane strategije in letnega načrta upravljanja ter sklad pri izvrševanju naložbene politike. Standard skrbnosti je povzet po zakonodaji, ki ureja delovanje gospodarskih družb, vendar zakon bistveno bolj natančno določa sledljivost sprejemanja odločitev ter ukrepe za krepitev integritete in odgovornosti, omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij pri upravljanju naložb države.

K 5. členu

V tem členu je opredeljeno načelo preglednosti. Preglednost upravljanja naložb je pomembna z vidika jasnosti upravljanja lastnega premoženja sklada, doseči pa jo želimo z upoštevanjem aktov in postopkov upravljanja ter z javno objavo vseh dokumentov, ki se nanašajo na sprejemanje odločitev v zvezi z upravljanjem lastnega premoženja. Preglednost se torej zagotavlja pri sprejemanju odločitev ter pri odgovornosti in sledljivosti morebitnih poskusov nejavnih vplivov na odločitve organov sklada. Zakon opredeljuje upravljanje naložb tako, da je to čim bolj pregledno za družbe, v katerih ima sklad kapitalsko naložbo, za druge delničarje ali družbenike v teh družbah in javnost. Načelo preglednosti se bolj podrobno določi zlasti v poglavjih tega zakona o aktih upravljanja in o ukrepih za krepitev integritete in odgovornosti ter omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij.

K 6. členu

Izboljšana gospodarnost upravljanja je eden ključnih vzrokov za oblikovanje novega načina upravljanja kapitalskih naložb države, kot ga opredeljuje ZSDH-1 in katerega del je kot upravljavec skladno s tem zakonom tudi sklad. Načelo gospodarnosti v tem členu pomeni prizadevati si na eni strani za čim večjo donosnost iz upravljanja lastnega premoženja sklada in na drugi strani za čim večje javno dobro oziroma doprinos k sofinanciranju obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti. Sklad mora spremljati učinkovitost poslovanja sklada in upravljanja lastnega premoženja na podlagi primerljivih tujih ali domačih naložb javnega ali zasebnega sektorja glede na dejavnost, velikost, kompleksnost, tveganja, tržni položaj in druge značilnosti. Ustrezne primerjave iz prejšnjega stavka morajo izražati časovno in vsebinsko kontinuiteto, ki omogoča tudi tekoče poslovanje in spremljanje trendov. Del zagotavljanja gospodarnosti je tudi vzpostavitev sistema obvladovanja tveganj. Ta obsega njihovo ugotavljanje in spremljanje v povezavi z uresničevanjem posameznih ciljev glede na vrsto tveganj in njihov pomen, tveganja ustrezno ovrednoti in zagotovi njihovo ustrezno obvladovanje. Ugotovitve iz prejšnjega stavka sklad upošteva pri svojem tekočem poslovanju in pri pripravi predlogov aktov upravljanja.

K 7. členu

Člen določa, da mora upravljanje z lastnim premoženjem sklada temeljiti na načelih varnosti, razpršenosti, likvidnosti in donosnosti naložb ter pri temu opredeljuje smisel ciljev in omejitev z metodo obvladovanja tveganj.

K 8. členu

Člen določa, da se upravljanje strateških in pomembnih naložb, ki so v lasti sklada, izvaja skladno z ZSDH-1. S tem se zagotovi ohranitev temeljnih namenov ZSDH-1, kar je tudi namen tega zakona, poudarjen v sedmi alineji drugega odstavka 1. člena tega zakona. To velja tudi za upravljanje strateških in pomembnih naložb države, z izjemo pri strateških in pomembnih naložbah države, v katerih delež sklada ne znižuje

skupnega deleža kapitalskih naložb države pod minimalen delež za strateške in pomembne naložbe, kot ga predpisuje ZSDH-1. V tem primeru so deleži sklada v strateških in pomembnih naložbah države portfeljske kapitalске naložbe sklada, s katerimi lahko sklad prosto razpolaga, saj s tem ne vpliva na celoten delež kapitalskih naložb države, ki je predpisan za strateške in pomembne naložbe države. S tem se sledi namenu tega zakona o neodvisnem in avtonomnem upravljanju lastnega premoženja sklada.

K 9. členu

Člen določa, da se upravljanje portfeljskih kapitalskih naložb, v katerih ima kapitalsko naložbo SDH in/ali Republika Slovenija izvaja skladno z ZSDH-1, upravljanje portfeljskih kapitalskih naložb, v katerih ima kapitalsko naložbo le sklad, pa se izvaja skladno s tem zakonom. Tudi s tem členom se zagotovi ohranitev temeljnih namenov ZSDH-1 in sledi namenu tega zakona o neodvisnem in avtonomnem upravljanju lastnega premoženja sklada.

K 10. členu

Poudari oziroma loči se, da se upravljanje s finančnimi naložbami (ki niso kapitalске naložbe) izvaja skladno s tem zakonom in ne z ZSDH-1.

K 11. členu

Dodatni stalni viri financiranja so namenjeni izključno za pridobivanje dovoljenih naložb podsklada ter za njihovo upravljanje. Tudi s to določbo se sledi namenu neodvisnega in avtonomnega upravljanja lastnega premoženja sklada, saj sklad dodatnih virov iz proračuna Republike Slovenije ne more uporabljati za pridobivanje novi pomembnih in strateških kapitalskih naložb države, saj to ni namen tega zakona.

K 12. členu

Organiziranost upravljanja lastnega premoženja sklada se z namenom zagotavljanja preglednosti in nadzora upravljanja loči na upravljanje v podskladu, ki nima pravne subjektivitete, in v nepremičninski družbi sklada. Podsklad ima v ta namen tudi ločen transakcijski račun, preko katerega sprejema vplačila in opravlja izplačila iz naslova celotnega poslovanja podsklada in vodi denarna sredstva podsklada. Sklad ima lahko tudi drugo lastno premoženje, namenjeno zagotavljanju rednega poslovanja sklada, upravljanja podsklada, Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in Sklada premostitvenega zavarovanja poklicnih in vrhunskih športnikov.

K 13. členu

Z namenom zagotavljanja načel varnosti in razpršenosti se določi ciljno razmerje kapitalskih in finančnih naložb ter naložbenih nepremičnin.

K 14. členu

S členom se določa obseg upravljanja premoženja podsklada, ki ga upravlja sklad za račun podsklada v skladu s tem zakonom, ZSDH-1 in akti upravljanja.

K 15. členu

Upravljanje tveganj je za varno in donosno upravljanje portfelja sklada izjemno pomembno, zato mora sklad oblikovati učinkovite mehanizme, ki mu omogoča sprotno ugotavljanje in merjenje vseh vrst tveganj, ki izvirajo iz sprejetih pozicij, in njihov prispevek k celotni tveganosti sklada.

K 16. členu

Z vidika preglednosti in nadzora poslovanja ter upravljanja raznih vrst lastnega premoženja sklada ima lahko podsklad odprtih več računov.

K 17. členu

Skladu se za upravljanje podsklada določi upravljavska provizija.

K 18. členu

S členom se določijo upravičeni stroški sklada, ki mu nastanejo v zvezi z upravljanjem podsklada.

K 19. členu

Z namenom zagotavljanja preglednosti in nadzora poslovanja sklada z lastnim premoženjem v podskladu se za sklad določa vodenje poslovnih knjig, sestavljanje knjigovodskih listin, vrednotenje knjigovodskih postavk in sestavljanje poročil, ki jih predpisuje zakon. Za vodenje poslovnih knjig in letnega poročila podsklada se smiselno uporabljajo določila podzakonskega akta Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki ureja letno poročilo vzajemnega pokojninskega sklada.

K 20. členu

Člen določa vsebino in obdobje za pripravo letnega poročila podsklada.

K 21. členu

Člen določa revidiranje letnega poročila.

K 22. členu

Člen taksativno določa vrste naložb podsklada, med katere lahko politika upravljanja, ki jo sprejme vlada, uvrsti tudi druge dopustne naložbe in sredstva.

K 23. členu

Člen določa, da se glede vrst dovoljenih naložb in sredstev ter izpostavljenosti iz naslova naložb podsklada smiselno uporabljajo določila zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki veljajo za pokojninski sklad. Ne glede na to člen določa, da je lahko izpostavljenost podsklada do posamezne kapitalske naložbe največ 5 %, razen, če ta zakon ne določa drugače.

K 24. členu

Nepremičninska družba, katere edini lastnik je sklad, ima zaradi lastništva nepremičnin in dejavnosti upravljanja z njimi pravno subjektiviteto v obliki družbe z omejeno odgovornostjo, zaradi česar se za njo uporablja zakon, ki ureja gospodarske družbe. Družba ima skupščino in enega direktorja.

K 25. členu

Strategija upravljanja kapitalskih naložb države je osnovni akt upravljanja, katerega vsebino in način oblikovanja in sprejemanja določa ZSDH-1. Sklad mora na podlagi tega člena z vidika ohranjanja enovitega sistema korporativnega upravljanja družb v

državni lasti upoštevati temeljne cilje iz strategije upravljanja za pomembne in strateške kapitalne naložbe in druge cilje strategije, ki se nanašajo na kapitalne naložbe v upravljanju sklada. Skladno s tem člen omogoča skladu, da tudi sam v primeru spremenjenih gospodarskih razmer predlaga ministrstvu, pristojnemu za finance, spremembe strategije za pomembne ali strateške kapitalne naložbe, v katerih ima lastniške deleže le sklad, torej brez solastništva s SDH ali Republiko Slovenijo.

K 26. členu

Osnovni akt upravljanja pomembnih in strateških kapitalnih naložb sklada je strategija upravljanja kot jo opredeljuje ZSDH-1. V 17. členu v povezavi z 91. členom ZSDH-1 določa, da se na podlagi sprejete strategije sprejme merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb s kapitalno naložbo države in v 30. členu sprejem letnega načrta upravljanja naložb. Skladno z definicijami ZSDH-1 v navedena dokumenta niso vključene naložbe KAD oziroma sklada. Za zagotovitev celovitosti sistema korporativnega upravljanja kapitalnih naložb države se s tem členom predpiše sprejem meril za merjenje uspešnosti družb pomembnih in strateških kapitalnih naložb v upravljanju sklada in letnega načrta upravljanja teh družb. Vsebina meril in letnega načrta je s tem členom določena smiselno z določili ZSDH-1. Letni načrt sklad posreduje ministrstvu, pristojnemu za finance najkasneje do oktobra za naslednje koledarsko leto, v primeru nujnih ali spremenjenih okoliščin pa lahko pripravi spremembe letnega načrta upravljanja za posamezno kapitalno naložbo.

K 27. členu

Skladno z razlogom, ki je podan v utemeljitvi prejšnjega člena, mora sklad pripraviti lastno politiko upravljanja naložb kot jo za SDH po vsebini in postopku sprejema predpisuje ZSDH-1. Glede na to, da sklad upravlja tudi, tuje kapitalne naložbe, finančne naložbe, portfeljske dolžniške naložbe, naložbe na denarnem trgu in naložbene nepremičnine, ki jih akti upravljanja po ZSDH-1 ne vključujejo, mora uprava sklada na podlagi tega člena pripraviti tudi naložbeno politiko. Ta mora postaviti jasne naložbene cilje, ki so skladni z obveznostmi sklada, in upoštevati sprejemljiva tveganja. Temeljiti mora na načelih varnosti, razpršenosti, likvidnosti in donosnosti naložb kot jih opredeljuje ta zakon.

K 28. členu

Kodeks korporativnega upravljanja za strateške in pomembne družbe države mora vsebovati načela in priporočila dobre prakse. Kodeks mora oblikovati različna priporočila za družbe z različnimi statusnimi oblikami in lastniškimi sestavami ter glede na to, ali se z vrednostnimi papirji družb trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev. Skladno z ZGD-1 kodeks dobi naravo »uporabi ali pojasni«, ko ga družba sprejme v letnem poročilu. Sklad si mora prizadevati, da družbe v letnem poročilu sprejmejo kodeks skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb, in v vsakem letnem poročilu razkrivajo, kako so kodeks spoštovale. Za strateške in pomembne naložbe sklada se uporablja kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalno naložbo države, ki ga SDH sprejme na podlagi ZSDH-1. Vse druge morebitne smernice in stališča, ki jih sklad kakor koli predloži družbam, morajo biti v celoti skladni s kodeksom in politiko upravljanja. Priporočila dobrega korporativnega upravljanja, vsebovana v kodeksu, mora smiselno upoštevati tudi sklad pri svojem delovanju.

K 29. členu

S tem členom se skladno v prvem odstavku 79. člena ZSDH-1 določa pravnoorganizacijska oblika sklada, ki nastane s preoblikovanjem KAD in še naprej uresničuje vsa njegova pooblastila, pristojnosti, pravice in obveznosti. Glede na to

njegova ustanoviteljica in edina delničarka ostaja Republika Slovenija. Sklad še naprej ostaja tudi samostojna pravna oseba. Določi se tudi novo polno ime sklada, in sicer Kapitalska družba, demografski rezervni sklad, d. d., s skrajšanim imenom Kapitalska družba, d. d. S tem se realizira zakonsko določeno preoblikovanje in v polnem imenu odrazi demografski rezervni sklad ter ohrani obstoječe skrajšano ime firme. Bistvo takšnega poimenovanja je, da se skladu povzroči čim nižje stroške preoblikovanja. Na ta način lahko sklad ohrani obstoječo spletno stran KAD in vse njegove grafične podobe.

K 30. členu

Za sklad se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, in za strateške ter pomembne kapitalske naložbe določbe zakona, ki ureja Slovenski državni holding. Zakon, ki ureja javne sklade, se za sklad ne uporablja, saj je sklad v osnovi delniška družba, ki upravlja z lastnim premoženjem. Za člane nadzornega sveta in uprave sklada se uporabljajo določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

K 31. členu

Člen določa, da sklad vodi poslovne knjige v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in ne po slovenskih računovodskih standardih. S tem se poenoti uporaba računovodskih standardov SDH in sklada.

K 32. členu

Sklad ima specifično vlogo in namen upravljanja lastnega premoženja. Sponzorske in donatorske pogodbe niso potrebne za učinkovito upravljanje teh nalog in njihovo sklepanje za sklad ni dovoljeno.

K 33. členu

Določijo se organi sklada, in sicer obstoječi organi KAD (skupščina, nadzorni svet in uprava), s čimer osnovna organizacijska oblika ostaja enaka.

K 34. členu

Naloge in pristojnosti skupščine sklada uresničuje vlada.

K 35. členu

Člen predpisuje sestavo nadzornega sveta sklada, ki je v primerjavi z nadzornima svetoma KAD in SDH širše zasnovana, skladno z osnovnim ciljem zakona – povečanje namenskega premoženja demografskega rezervnega sklada z namenom sofinanciranja obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti. Širšo sestavo nadzornega sveta sklada, ki vključuje predstavnike vlade ter posameznih interesnih skupin in socialnih partnerjev, omogoča tudi struktura portfelja naložb sklada. Sklad mora biti zaradi svojega poslanstva pretežno portfeljski vlagatelj, s čimer se zagotavlja varnost, likvidnost, razpršenost in donosnost njegovega lastnega premoženja. Zaradi tega sklad v svojem portfelju, ki se bo vzpostavil v prehodnem obdobju, ne bo imel strateških ali pomembnih naložb države oziroma z njimi ne bo upravljal, s čimer se odstrani ključno tveganje morebitnega političnega in drugega vplivanja na upravljanje družb v državni lasti, kar omogoča drugačen način sestave nadzornega sveta. Ne glede na to mora biti nadzorni svet sklada sestavljen iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo po strokovnem znanju in kompetencah. Vanj morajo biti imenovani strokovnjaki za finance, korporativno upravljanje, upravljanje obveznosti in premoženja, korporacijsko pravo in za upravljanje investicijskih ali pokojninskih skladov. Kot predlagatelj sta iz razloga medgeneracijske

solidarnosti določena Zveza društev upokoencev Slovenije in Mladinski svet Slovenije. Zveza društev upokoencev Slovenije deluje že od leta 1946 in je po številu članstva (230.000 članov) in društev (preko 500) ena največjih nevladnih organizacij v Sloveniji.

Mladinski svet Slovenije je prostovoljno združenje nacionalnih mladinskih organizacij, ki imajo status organizacij v javnem interesu v mladinskem sektorju v skladu z zakonom, ki ureja javni interes v mladinskem sektorju, in je ustanovljen na podlagi Zakona o mladinskih svetih (Uradni list RS, št. 70/00 in 42/10).

K 36. členu

Člen določa pogoje za imenovanje članov. Za člana nadzornega sveta sklada je lahko imenovana fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje in merila za imenovanje članov nadzornega sveta SDH, kot jih določa zakon, ki ureja Slovenski državni holding. ZSDH-1 te pogoje in merila določa v 39. členu, kjer je tudi določeno, da morajo člani izpolnjevati tudi določila zakona, ki ureja gospodarske družbe. Zaradi smiselne uporabe tega člena ZSDH-1 za primer sklada se namesto določil sedme alineje prvega odstavka in drugega odstavka 39. člena ZSDH-1 v drugem odstavku tega členu določijo novi oziroma poslovanju sklada prilagojeni pogoji.

K 37. členu

Vse člane nadzornega sveta sklada za dobo pet let imenuje vlada, in sicer na predlog predlagateljev iz 36. člena tega zakona, v okviru enotnega postopka, ki ga predpisuje ta člen. Vlada pred imenovanjem članov nadzornega sveta sklada na predlog ministrstva, pristojnega za finance, imenuje nominacijsko komisijo, katere struktura in naloge so enake strokovni komisiji za pridobivanje kandidatov za nadzorni svet SDH. Mora pa kandidat za člana nadzornega sveta sklada že nominacijski komisiji predložiti izjavo, s katero razkriva, ali se je s svojo kandidaturo znašel v okoliščinah, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov skladno z zakonom, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Nominacijska komisija seznam vseh kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje, predloži ministrstvu, pristojnemu za finance, ki seznam posreduje predlagateljem iz predhodnega člena. Predlagatelji izberejo svoje kandidate in o tem seznanijo ministrstvo, pristojno za finance, ki ima namesto njih pravico predlagati svoje kandidate, če jih od predlagateljev ne prejme v določenih rokih. Vlada predloga kandidatov predlagateljev interesnih skupin in socialnih partnerjev ne more spreminjati. Spremeni lahko le predlog kandidatov vladnih predlagateljev, kar pa mora javno razkriti in utemeljiti. V primeru prenehanja mandata člana nadzornega sveta sklada se izvede nov postopek za imenovanje člana, ki ga predlagajo predlagatelji, katerih članu je prenehal mandat. Če članu nadzornega sveta sklada preneha mandat v roku 6 mesecev od njegovega imenovanja, se predlog za imenovanje novega člana oblikuje iz seznama nominacijske komisije, na podlagi katerega je bil imenovan član nadzornega sveta sklada, ki mu je prenehal mandat.

K 38. členu

Člen določa sklepčnost in odločanje nadzornega sveta sklada ter izvolitev njegovega predsednika in namestnika.

K 39. členu

Osnovna pristojnost nadzornega sveta sklada je nadziranje uresničevanja aktov upravljanja in poslovanje sklada. Za vse druge naloge, pristojnosti in obveznosti nadzornega sveta sklada, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

K 40. členu

Nadzorni svet sklada imenuje revizijsko komisijo ter komisijo za tveganja skladno z načeli skrbnosti in odgovornosti, gospodarnosti ter varnosti, razpršenosti, likvidnosti in donosnosti. Skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, lahko imenuje tudi druge komisije, če je to potrebno za njegovo delo.

K 41. členu

Člen določa razloge za odpoklic člana nadzornega sveta sklada, ki v enaki vsebini veljajo tudi za člane nadzornega sveta SDH na podlagi ZSDH-1.

K 42. členu

Poslovodni organ sklada je uprava, ki ima tri člane z mandatom štirih let in možnostjo ponovnega imenovanja. Najmanj eden od članov uprave mora imeti najmanj pet let vodstvenih delovnih izkušenj iz upravljanja pokojninskih ali investicijskih skladov. Člane uprave imenuje nadzorni svet sklada, in sicer na podlagi javnega razpisa in izpolnjevanja enakih pogojev kot veljajo za člane uprave SDH skladno z zakonom, ki ureja Slovenski državni holding (drugi odstavek 46. člena ZSDH-1). Smiselno s pogoji slednjega zakona se v tem členu uredi nezdružljivost položaja članov uprave sklada in njihovega poslovnega razmerja s kapitalskimi naložbami sklada ali z njimi povezanimi družbami kot je to za člane uprave SDH določeno v četrtem in šestem odstavku 46. člena ZSDH-1, ki se tako za člane uprave sklada ne uporabljata. Ta člen določa tudi, da je kršitev dolžnosti na podlagi tega zakona ali aktov upravljanja hujša kršitev obveznosti člana uprave sklada. Za razrešitev člana uprave sklada se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

K 43. členu

Uprava sklada je skladno s tem členom odgovorna za vse upravljske odločitve sklada. Posle družbe vodi samostojno in na lastno odgovornost, v skladu z akti upravljanja. Ta zakon ali statut sklada lahko določi, da sme uprava sklada nekatere vrste poslov opravljati samo v soglasju z nadzornim svetom sklada. Vse druge naloge, pristojnosti in obveznosti uprave sklada, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

K 44. členu

Člen predpisuje določanje prejemkov, ki jih skladno s pristojnostmi članom nadzornega sveta sklada določi vlada. Prejemke članov uprave sklada pa določi nadzorni svet sklada. Za določanje prejemkov iz tega člena se uporabljajo določbe zakona, ki ureja prejemke poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti.

K 45. členu

V okviru ukrepov za krepitev integritete, omejevanje tveganj za korupcijo in zagotovitev preglednosti pri upravljanju lastnega premoženja se za sklad uporabljajo določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, in skladno z njim izdela, uresničuje in dopolnjuje načrt integritete.

K 46. členu

S tem členom se predpisuje večja preglednost poslovanja sklada, ko določa, da je sklad zavezanec za posredovanje informacij javnega značaja ter da mora glede postopka njihovega posredovanja in glede dolžnosti zavezanca ravnati v skladu z določbami zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja. Namen določbe je

zagotoviti javnost in preglednost delovanja sklada ter omogočiti uresničevanje pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja. Pri tem omenjena določba ne prejudicira, da je sklad oseba javnega prava.

K 47. členu

Člen ureja ukrepe za krepitev preglednosti poslovanja, in sicer s proaktivno objavo podatkov v zvezi s poslovanjem sklada. S tem se med drugim omogoča spremljanje in nadzor nad poslovanjem sklada tudi civilni javnosti. Predpisana je sprotna objava politike upravljanja sklada in obsega posameznih naložb v gospodarskih družbah in njihove spremembe, objavo notranjih aktov sklada, kakršni so kodeks, načrt integritete, merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb in drugi akti, ki na posameznih ožjih in vsebinsko zaokroženih področjih podrobneje urejajo postopke in merila sklada glede upravljanja, različnih poročil (upravljanja, revizijska), objavo seznama subjektov, za katere veljajo omejitve poslovanja s povezanimi osebami skladno z zakonodajo, informacij o organih sklada (sestava, življenjepisi, izjave o razkritju interesov, pogodbeno dogovorjeni prejemki in/ali bonitete, informacije v zvezi s postopkom kadrovanja navedenih oseb). S tem se želi zagotoviti še nekoliko višja stopnja preglednosti od že uveljavljene, predvsem v zvezi z vsebinsko in časovno komponento seznanitve z informacijo. Javnost se bo lahko seznanila z informacijo pravočasno in pravočasno tudi ukrepala, kar je bistveni namen krepitve preglednosti poslovanja sklada. Predlog zakona enake obveznosti zaradi preglednosti poslovanja določa tudi za družbe, v katerih ima sklad večinski delež ali prevladujoč vpliv. Določeno je tudi petletno obdobje, v katerem mora biti dostopna vsa prej navedena javno objavljena vsebina. S tem se omogoča časovna in vsebinska sledljivost poslovanja ter viri podatkov in informacij za uveljavljanje morebitne odgovornosti članov organov upravljanja in nadzora v skladu ali družbah, v katerih ima sklad večinski delež ali prevladujoč vpliv. Ureditev v tem členu glede javne objave podatkov, dokumentov ipd. ne omejuje obveznosti in postopkov javnih razkritij ali dostopa do informacij javnega značaja, ki jim je zavezan sklad na podlagi drugih zakonov, ter da nadzor nad tem členom opravlja Agencija za trg vrednostnih papirjev.

K 48. členu

Člen določa razkritje podatkov o plačilnem prometu sklada. Zaradi krepitve preglednosti in odgovornosti upravljanja je sklad vključen v aplikacijo Erar, ki jo upravlja Komisija za preprečevanje korupcije. Pri tem mora upoštevati poslovno tajnost in varstvo osebnih podatkov. Sklad podatke, potrebne za vključitev v aplikacijo Erar, predloži Komisiji za preprečevanje korupcije.

K 49. členu

Člen predpisuje zapisovanje in razkrivanje odločitev na posameznih skupščinah delničarjev sklada. Način poročanja in ravnanja s poročili posameznih pooblaščenec za skupščine delničarjev določi sklad z notranjim aktom. Glede na predlagani člen mora sklad svoje delovanje na vsaki skupščini javno razkriti, hkrati pa razkritja javno objaviti v postavljenem roku, vključno z objavo in pojasnilom vsake neudeležbe sklada na skupščini družbe, katere premoženje upravlja. Javna objava mora vsebovati podatke o posamezni družbi, datumu seje skupščine, dnevnem redu in vseh dejavnosti sklada na skupščini, vključno z vlaganjem nasprotnih predlogov, ter glasovanju sklada o predlogih in nasprotnih predlogih, hkrati pa mora biti vsakemu razkritju priložena izjava, ali je bilo delovanje sklada na posamezni skupščini skladno z zakonom in akti upravljanja.

K 50. členu

Poročanje je sestavni del načela preglednosti in demokratičnega nadzora nad upravljanjem lastnega premoženja sklada. Skladno s tem sklad smiselno enako kot SDH pripravlja letna poročila po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, in poročila o upravljanju lastnega premoženja. Obe vrsti poročil se vsako leto najkasneje do oktobra posreduje ministrstvu, pristojnemu za finance, in ta nato vladi. Slednja poročila posreduje Komisiji Državnega zbora Republike Slovenije za nadzor javnih financ, ki lahko ob obravnavi poročil sprejmeta stališča glede poslovanja sklada.

K 51. členu

Zelo pomembno sistemsko vprašanje v zvezi s skladom je tudi vprašanje odgovornosti oseb na ključnih (odločevalskih) položajih v procesih in postopkih, ki se bodo izvajali na različnih ravneh v širšem okviru delovanja sklada. Od jasne opredelitve odgovornosti posameznikov je odvisna uspešnost nadzora nad opravljanjem nalog in posledično uveljavljanje odgovornosti za škodo. Glede skrbnosti ravnanja članov organov sklada in odgovornosti za škodo, ki nastane zaradi opustitve dolžne skrbnosti, ta člen napotuje na določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe. Člen določa solidarno odgovornost članov organov vodenja in nadzora sklada (z vsem svojim premoženjem) za škodo, ki nastane zaradi njihovega uresničevanja pravic delničarja ali družbenika v družbah v lasti sklada, razen če dokažejo, da so ravnali s skrbnostjo in pri tem v celoti upoštevali zakonodajo, notranje akte družbe in akte upravljanja.

K 52. členu

Člen ureja revizijske in odškodninske postopke ob utemeljenem sumu oškodovanja lastnega premoženja sklada ali utemeljenem sumu protipravnega ravnanja članov organov vodenja ali nadzora v družbi s kapitalsko naložbo države v upravljanju sklada ter določi zastopnike javnega interesa, ki predlagajo postopke za začetek posebnih revizij, začetek odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh drugih ustreznih postopkov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interesi Republike Slovenije ali sklada skladno z določbami tega zakona.

K 53. členu

Člen se razlikuje od splošne ureditve zastaralnih rokov za odškodninsko odgovornost za povzročeno škodo, kot jih določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja. Ker dosedanja praksa kaže, da se odškodninska odgovornost za škodo, ki jo povzroči vodilno osebje, redko uveljavlja, predlagana določba predvideva daljše zastaralne roke, s katerimi bi dodatno zaščitili lastno premoženje sklada. Člen tako za uveljavljanje odškodninske odgovornosti za povzročeno škodo zoper člana uprave, nadzornega sveta in kadrovske komisije nadzornega sveta ali osebo na vodstvenem položaju v skladu ali zunanjo pravno in fizično osebo, ki za sklad opravlja odplačne pogodbene ali svetovalne storitve, uvaja petletni subjektivni zastaralni rok in desetletni objektivni zastaralni rok.

K 54. členu

Ker sklad upravlja lastno premoženje z namenom sofinanciranja obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti, je nujno zagotoviti pristojnost Računskega sodišča Republike Slovenije kot najvišjega organa nadzora državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe v Republiki Sloveniji tudi v zvezi s tem premoženjem. Člen tako predvideva pristojnost računskega sodišča za vsakoletno opravljanje revizij pravilnosti in smotrnosti poslovanja sklada, pri čemer se glede postopkovnih vprašanj revizije in dolžnosti revidiranja uporabljajo določbe zakona, ki ureja računsko sodišče. Računsko sodišče je pristojno tudi za opravljanje revizij pravilnosti in smotrnosti poslovanja v strateških in

pomembnih kapitalskih naložbah sklada, v katerih ima sklad večinski delež ali prevladujoč vpliv.

K 55. členu

V tem členu je določeno, da sklad ravna po pravilih zakona, ki ureja javno naročanje. Namen take določbe je zagotoviti kar najboljše poslovanje sklada in preglednost nad njim v skladu s štirimi temeljnimi načeli javnega naročanja: načelom gospodarnosti in učinkovitosti, načelom zagotavljanja konkurence med ponudniki, načelom preglednosti in načelom enakopravne obravnave ponudnikov. Načelo gospodarnosti in učinkovitosti porabe javnih sredstev od naročnikov zahteva, da predmet naročila pridobijo s čim manjšimi sredstvi glede na želene in vnaprej predpisane lastnosti. Načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki sledi cilju zagotoviti učinkovito konkurenco, ki prinaša koristi vsem udeležencem na trgu. Ključnega pomena pa je tudi načelo preglednosti, ki v svojem bistvu zahteva, da so pregledni postopki oddaje javnih naročil, saj prav preglednost in javnost zagotavljata nadzor nad načinom porabe javnih sredstev. To načelo narekuje, da mora biti ponudnik izbran na pregleden način in po vnaprej predpisanem postopku. V skladu s temeljnimi določbami zakonodaje o javnem naročanju je treba upoštevati tudi načelo enakopravne obravnave ponudnikov in zagotoviti, da med njimi ni nikakršnega razlikovanja.

K 56. členu

Člen določa obveznost uporabe protikorupcijske klavzule v pogodbah, s katerimi sklad pridobiva naložbe ali z njimi razpolaga (prodaja ali obremenjuje). Protikorupcijska klavzula izhaja iz Civilnopravne konvencije proti korupciji Sveta Evrope in je vsebinsko podobna protikorupcijski klavzuli iz zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Slednja je omejena na naročanje (širši smisel javnega naročanja), zato ni primerna v smislu tega zakona, kjer se kapitalski deleži kupujejo in prodajajo ter se z njimi razpolaga drugače.

K 57. členu

Eden bistvenih elementov zakona, skladno z vsebino in namenom zakona, je določitev stalnih virov financiranja sklada. Upoštevajoč stanje javnih financ in dejstvo, da se vsako leto v blagajno ZPIZ iz proračuna Republike Slovenije namenja obsežna proračunska sredstva, so možnosti dodatnih stalnih virov financiranja izjemno omejene. V povezavi z zagotavljanjem 10 % kupnine od prodaj kapitalskih naložb Republike Slovenije v upravljanju SDH je treba pojasniti, da bi zagotavljanje teh sredstev preko proračuna Republike Slovenije v praksi povzročilo precejšnje težave predvsem kadar bi bila predmet prodaje večja kapitalska naložba. Zakon o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15) omejuje izdatke državnega proračuna, kar posledično pomeni, da ne glede na dodatne prilive, sredstev skladu ne bi bilo mogoče izplačati, če se predhodno ne bi spremenil Odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja država in sprejel rebalans proračuna države. S predlagano rešitvijo, po kateri SDH že v pogodbi o prodaji kapitalske naložbe določi, da kupec 90% kupnine od prodaje kapitalske naložbe plača v proračun Republike Slovenije, 10% pa na račun sklada pa pomeni, da predlagani zakon določa t.i. »odstopljeni vir«, ki se v proračunu države ne izkazuje niti v bilanci stanja. S predlaganim členom se izrecno določa, da so predmet urejanja predlaganega člena samo kupnine od naložb v lasti Republike Slovenije in v upravljanju SDH. Ni dvoma, da ima Republika Slovenija npr. tudi naložbe, ki jih je pridobila na podlagi zakona, ki ureja dedovanje, in so namenjene izključno za pokrivanje zapustnikovih dolgov do višine vrednosti podedovanega premoženja. Skladno z navedenim tudi ZIPRS1718 določa, da SDH s temi naložbami ne upravlja, prodaja teh naložb pa ni vir za financiranje sklada. Kot vir za financiranje sklada pa se določa tudi prejemke iz naslova dividend v višini 10% in kot dodatni vir se določajo tudi vse dividende od kapitalske naložbe Republike Slovenije v Zavarovalnici Triglav, d. d.,

oziroma od deleža SDH, ko bo ta prešel v neposredno last Republike Slovenije skladno s predlogom dopolnitev Zakona o slovenskem odškodninskem skladu, razen dividend od naložb, pridobljenih na podlagi zakona, ki ureja dedovanje. Prihodki iz dividend za financiranje sklada se bodo obravnavali kot namenski prihodki proračuna države in se bodo po vplačilu v proračun države nakazovali skladu 30. dan po njihovem prejemu.

K 58. členu

Bistven element zakona je tudi uporaba premoženja sklada, ki se lahko skladno s tem členom uporablja le za namene, določene s tem zakonom in z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ter za izvajanje delovanja sklada. Skladno s tem sklad do vključno leta 2020 nakaže ZPIZ vsako leto najkasneje do 29. septembra 50 milijonov evrov za usklajevanje pokojnin oziroma sorazmerno nižji znesek, če je znesek za usklajevanje pokojnin nižji. Bilančni dobiček sklada se ne more uporabiti za razdelitev delničarjem.

K 59. členu

Določbe tega člena določajo prekrške posameznikov in višine glob.

K 60. členu

Določbe tega člena določajo prekrške pravnih oseb in višine glob.

K 61. členu

Člen določa Komisijo za preprečevanje korupcije kot pristojni prekrškovni organ po tem zakonu in v istem členu določa možnost globe v višjem znesku od najnižjega predpisanega za posamezen prekršek.

K 62. členu

Člen opredeljuje prenos pristojnosti in obveznosti KAD na sklad. Slednji nastane iz KAD, ki se mu naložijo dodane naloge in obveznosti skladno s tem zakonom. Sklad z uveljavitvijo zakona pridobi pristojnosti, obveznosti in naloge skladno s tem zakonom. Preoblikovanje KAD v sklad ne predstavlja prenehanja družbe KAD, ki z dnem uveljavitve tega zakona nepretrgano posluje naprej kot sklad. KAD kot sklad poleg nalog skladno s tem zakonom uresničuje vsa svoja pooblastila, pristojnosti, pravice in obveznosti družbe KAD pred preoblikovanjem. Organi družbe KAD morajo v enem mesecu pripraviti spremembe statuta in firme družbe, potrebne za uskladitev s tem zakonom in nemoteno izpolnjevanje obveznosti skladno s tem zakonom. Do spremembe firme in statuta sklada opravlja vse naloge, določene s tem zakonom, pod firmo KAD, morebitne določbe statuta, ki niso skladne s tem zakonom, pa se ne uporabljajo.

K 63. členu

Prehodna določba predpisuje, da vlada imenuje nominacijsko komisijo iz drugega odstavka 37. člena tega zakona v roku enega meseca od uveljavitve tega zakona. Ob imenovanju novih članov nadzornega sveta sklada skladno s tem členom članom nadzornega sveta, ki so bili imenovani kot člani nadzornega sveta KAD, funkcija preneha ne glede na določbe tega zakona o prenehanju funkcije članov nadzornega sveta sklada in trajanju njihovega mandata.

K 64. členu

S tem členom se določa rok za sprejem prvega letnega načrta upravljanja in meril za merjenje uspešnosti družb v upravljanju sklada.

K 65. členu

Člen določa, da se sredstva iz naslova 10 % kupnin, ki se na posebnem računu proračuna Republike Slovenije zbirajo na podlagi tretjega odstavka 79. člena ZSDH-1, skladu nakažejo po imenovanju prvih članov nadzornega sveta sklada. Po nakazilu sredstev se poseben račun (demografski proračunski sklad) ukine, saj bodo kupnine po uveljavitvi tega zakona nakazane neposredno na demografski sklad, nove namenske postavke pa se bodo določile v proračunu za leto 2020. Izdatki v obliki 10 % dividend bi v primeru takojšnje uveljavitve predstavljali neposreden pritisk na znižanje prihodkov in povišanje odhodkov sprejetega državnega proračuna za leti 2017 in 2018. Zaradi strukturne prilagoditve javnih financ, ki jo mora Republika Slovenija v skladu z ustavno določbo in z zakonom o fiskalnem pravilu doseči v naslednjih letih, je nujno, da se prva nakazila uveljavijo najprej v letu 2020. Enako velja za dividende Republike Slovenije od kapitalne naložbe v Zavarovalnici Triglav, d. d.

K 66. členu

Skladno z osnovnim ciljem tega zakona za sofinanciranje obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti kot zagotavljanje dolgoročne vzdržnosti pokojninskega sistema z zagotavljanjem dodatnih virov financiranja se s tem členom določa akumulacijska doba lastnega premoženja. Sofinanciranje ZPIZ iz naslova sklada se začne šele po izteku akumulacijske dobe. Višina sredstev sofinanciranja obveznega zavarovanja, ki jih sklad po dobi akumulacije vsako leto vplača v ZPIZ, znaša 90 % prihodkov iz upravljanja lastnega premoženja sklada v preteklem letu. S tem se zagotovi stalnost vplačevanja sredstev sklada v ZPIZ.

K 67. členu

Skladno z namenom tega zakona, da se KAD oziroma sklad postopoma preoblikuje v pretežno portfeljskega vlagatelja, je bistvo tega člena zmanjšanje kapitalskih naložb sklada, ki so s strategijo upravljanja določene za pomembne ali strateške, s ciljem preoblikovanja sklada v tipičnega portfeljskega vlagatelja. SDH in sklad morata na podlagi tega člena v roku enega leta od uveljavitve tega zakona pripraviti predlog zamenjav pomembnih in strateških kapitalskih naložb v lasti sklada s portfeljskimi naložbami v lasti SDH in Republike Slovenije. Predlog mora temeljiti na določitvi vrednosti naložb, ki jih z vrednotenjem pooblaščenega cenilca izvede sklad v lastnem imenu in za lasten račun. Republika Slovenija, SDH in sklad lahko izvedejo prenos kapitalskih naložb tudi odplačno. Predlog za zamenjavo kapitalskih naložb in odplačen prenos se posreduje ministrstvu, pristojnemu za finance, ki pripravi predlog za vlado. Vlada o zamenjavah kapitalskih naložb odloči s sklepom vlade kot skupščine sklada in SDH. Ciljno razmerje se vzpostavi v roku 5 let, vanj pa se ne všttevata strateški naložbi sklada v Zavarovalnici Triglav, d. d., in Modri zavarovalnici, d. d., ki predstavljata specifično oziroma izjemo od naložb klasičnih demografskih skladov, ki temeljijo na portfeljskih naložbah.

K 68. členu

Člen določa neodplačen prenos deleža ZPIZ v Zavarovalnici Triglav, d. d., na sklad, prepoved razpolaganja s tem deležem in usklajen način upravljanja. Delež ZPIZ oziroma KAD v Zavarovalnici Triglav, d. d., izhaja iz lastninjenja zavarovalnic, ki se je začelo leta 2000 na podlagi Zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic, ki je uredil vprašanja v zvezi z lastninskim preoblikovanjem družbenega kapitala v zavarovalnicah. Na podlagi odločitve Ustavnega sodišča pa je bil sprejet nov Zakon o

lastninskem preoblikovanju zavarovalnic (ZLPZ-1). Na njegovi podlagi je vlada v letu 2003 izdala dve odločbi (objavljeni v Uradnem listu RS, št. 37/03 in 52/03), s katerima je med drugim določila, da KAD prevzame 631.420 delnic brezplačno od SOD in prevzame 1.327.737 delnic proti plačilu od SOD (skupaj je KAD pridobil 1.959.157 delnic). Državni zbor je v letu 2007 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic (ZLPZ-1A), ki je predvidel možnost prostega razpolaganja KAD z delnicami Zavarovalnice Triglav, d. d. Na podlagi zahteve državnega sveta je bil razpisan zakonodajni referendum, na katerem je bila uveljavitev zakona zavrnjena. Posledično je državni zbor leta 2008 sprejel Zakon o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe, ki določa, da se delnice zavarovalnic, izdanih za delež nenominiranega kapitala, katerih imetnik je na podlagi Zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic KAD, trajno in neodplačno prenesejo na ZPIZ z edinim namenom zagotavljanja dodatnih sredstev za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. To je zapisano tudi v strategiji upravljanja kot razlog, da je Zavarovalnica Triglav, d. d., strateška. Prenos je bil izveden 30. 6. 2008, istočasno pa je bilo število delnic povečano v razmerju 1:4 (korporacijska akcija), tako da je imel KAD ob prenosu delnic na ZPIZ skupno 7.836.628 delnic (34,47 %) ob nespremenjenem kapitalu. S tem členom se torej zagotovi neodplačen prenos nekdanjih delnic KAD nazaj na sklad in s prepovedjo razpolaganja s temi delnicami upoštevanje referendumске volje iz leta 2007. Ohrani se tudi sistem korporativnega upravljanja družb v državni lasti po ZSDH-1, s specifično izjemo skupnega letnega načrta upravljanja in skupnih meril za merjenje uspešnosti poslovanja, ki jih za Zavarovalnico Triglav, d. d., uskladi sklad in SDH.

K 69. členu

Člen določa, da se sklad dokapitalizira z družbo D.S.U. in nepremičninskim skladom PIZ.

K 70. členu

Sklad po izvedeni dokapitalizaciji iz prejšnjega člena v roku 6 mesecev izvede združitev D.S.U. in nepremičninskega sklada PIZ v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in oblikuje nepremičninsko družbo sklada. Na njo se prenesejo tudi vse naložbene nepremičnine sklada in vsa pooblastila, pravice in obveznosti D.S.U. in nepremičninskega sklada PIZ. Izrecno je poudarjeno tudi, da so nepremičnine nepremičninskega sklada PIZ namenjene izključno upravljanju in zagotavljanju namenskih najemnih stanovanj in oskrbovanih stanovanj za upokojene in druge starejše osebe.

K 71. členu

Člen določa posebnosti zakonodaje, ki ureja prevzeme in varstvo konkurence. Ustanovitev sklada ne more predstavljati nove koncentracije skladno s prevzemno zakonodajo ali zakonodajo, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence. Prenosi deležev in zamenjave kapitalskih naložb države skladno s tem zakonom zato ne predstavljajo pridobivanja novega deleža skladno z zakonodajo, ki ureja prevzeme gospodarskih družb in zakonodajo, ki preprečuje omejevanje konkurence.

K 72. členu

Člen določa prenehanje veljavnosti 51. in 52. člena ZSDH-1, saj se vsebina njunih določb zaradi celovitosti ureja s tem zakonom. Veljati preneha tudi tretji odstavek 79. člena ZSDH-1, saj se bo 10 % kupnin po uveljavitvi tega zakona nakazovalo neposredno skladu, po izpolnitvi pogoja in nakazilu sredstev iz 65. člena tega zakona, pa se bo poseben račun tudi ukinil. Zaradi določb 68. člena tega zakona se razveljavi

Zakon o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe (Uradni list RS, št. 56/08 in 38/10 – ZUKN), ki določa, da se delnice zavarovalnic, izdanih za delež nenominiranega kapitala, ki ustreza deležu premij, ki so jih v obdobju enega leta pred presečnim dnevom plačale fizične osebe in katerih imetnica je na podlagi Zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic (Uradni list RS, št. 44/02) KAD, prenesejo v last ZPIZ, z edinim namenom zagotavljanja dodatnih sredstev za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Ta namen se ne glede na razveljavitev zakona upošteva tudi v tem zakonu. Z drugim odstavkom tega člena se uskladi rok za sprejem letnih načrtov SDH in sklada.

K 73. členu

S členom se določa začetek veljavnosti zakona.